„Sanacja moralna“ czy kpiny z niej?

Nr. 216. Lwów, Sobota 18. Września 1926 r. Rok XLIV. (2)

CENA NUMERU
20 gr.
PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 50 gr., zagranicą miesięcznie 6 50 gr.
Dla urzędników państw. i nauczycieli miesięcznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji 19, w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe.
P. K. O. Nr. 153.215.

Polska wybrana do Rady Ligi Narodów.

Genewa, 16. 9. (PAT.) Na dzisiejszym przedpołudniowym posiedzeniu Zgromadzenia Rady Ligi Narodów przeprowadzono **wybory na miejsca niestałe w Radzie.**

Udział w pierwszym głosowaniu wzięło 49 państw, wobec czego **absolutna większość wynosiła 25 głosów.**

Wynik głosowania był następujący:

Columbja otrzymała 46 głosów,

Polska 45,

Chili 43, Salwador 42, Belgja 41, Rumunja 41, Holandja 37, Chiny 29, Czechosłowacja 23, Persja 20, Portugalja 16, Finlandja 14, Irlandja 10, Urugwaj 9, Kanada 2, Estonja 2, Sjam 2.

Po zakończeniu głosowania przewodniczący Zgromadzenia Nincicz oświadczy, że **pierwszych 8 państw zostało wybranych do Rady**, co do 9 miejsca musi nastąpić ponowne głosowanie rozstrzygające między kandydatami Czechosłowacją, Persją, Portugalją i Finlandją. W wyniku drugiego głosowania **Czechosłowacja otrzymała 27 głosów i została tem samem wybrana do Rady.**

Mandat trzyletni z prawem reelekcji.

Zgromadzenie Ligi Narodów przystąpiło po wyborze niestałych członków Rady do **wyboru tych członków, którzy będą zasiadali w Radzie w okresie trzyletnim.**

Mandaty przyznano:

Polsce 44 głosami,

Chili 41 głosami, Rumunji 30 głosami. Dwuletnie mandaty przyznało Zgromadzenie **Holandji 47, Columbji 47, Chinom 43 głosami.** Pozostałe państwa: **Persja, Czechosłowacja** i **San Salvador** otrzymały mandaty jednoroczne.

Polska przedstawiła następnie pisemną prośbę o przyznanie jej **prawa reelekcyjności** po upływie trzyletniego okresu. Przystąpiono do głosowania na zasadzie którego **Polska otrzymała miejsce reelekcyjnego 36 przeciw 8 głosom.** Pozatem oddano 4 białe kartki. W ten sposób **Polska uzyskała większość 2/3 głosów.**

Rada Ligi Narodów zbiera się dziś o godz. 17 na pierwsze posiedzenie.

Pierwsze posiedzenie nowej Rady Ligi Narodów.

Genewa, 16. 9. (PAT.) Dziś popołudniu **zebrała się Rada Ligi Narodów w nowym swym składzie.** — Wchodzi do niej **8 państw, które dotąd nie były w niej reprezentowane.** Są to: **Niemcy, Polska, Rumunja, Chili, San Salwador, Kolumbja, Holandja i Chiny.**

Dzisiejsze wybory nie były dla nikogo **niespodzianką.** Spodziewano się ogólnie, iż właśnie te państwa wejdą do Rady.

Genewa, 16. 9. (PAT.) W dzisiejszem posiedzeniu Rady Ligi Narodów wzięli udział: **Benesz** (Czechosłowacja), jako przewodniczący, **Briand** (Francja), **Chamberlain** (Anglja), **Stresemann** (Niemcy), **Scialoja** (Włochy), wicehrabia **Ishi** (Japonja), **de Brucker** (Belgja), **Mitilineu** (Rumunja), **Zaleski** (Polska), **Villegas** (Chili), **Urrutia** (Kolumbja), **Guerrero** (Salwador), **Haohsin-Szo** (Chiny) i **Loudon** (Holandja).

Zamknięcie Zgromadzenia Ligi Narodów.

Genewa, 16. 9. (PAT.) **Po zakończeniu** wyborów i udzieleniu kilku informacji dotyczących **porządku dziennego plenarne posiedzenie Zgromadzenia Ligi Narodów zostało zamknięte** o godzinie 13.5.

Następne posiedzenie Zgromadzenia odbędzie się **w sobotę przed południem.** Zajmie się ono rezolucjami powziętymi w komisjach Zgromadzenia i sprawozdaniami.

Benesz przewodniczącym Rady Ligi Nar.

Genewa, 16. 9. (PAT). Na dzisiejszem południowem posiedzeniu Rady Ligi Narodów minister **Stresemann**, — który według alfabetycznego porządku nazwy kraju powinienby objąć przewodnictwo nowej Rady Ligi Narodów, **wystąpił z propozycją wybrania na przewodniczącego Benesza,** biorąc pod uwagę, że wobec przekształcenia Rady **najlepiej będzie powierzyć kierownictwo jakiemuś doświadczonemu jej członkowi.** Propozycję tę jednomyślnie zaakceptowano.

Min. Zaleski o wyniku wyborów.

Genewa, 16. 9. (PAT.) Dziś o godzinie 4 popołudniu **pan minister spraw zagranicznych Zaleski przyjmował członków delegacji polskiej i przedstawicieli prasy polskiej,** przyczem wygłosił do zebranych przemówienie, w którem na wstępie podkreślił, że **nie należy zapominać o tem, iż Polska nie zrzekła się stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.**

Odpowiednie **zastrzeżenie zostało** w tej **kwestji zrobione**, i figuruje w protokołach komisji reorganizacyjnej **Rady Ligi Narodów.**

Postulat równoczesności wejścia Polski i Niemiec do Rady Ligi Narodów został zrealizowany.

Wybranie Polski, jako jedynego państwa reelekcyjnego, jest podkreśleniem specjalnej roli Polski w świecie.

Po ministrze Zaleskim przemawiał **senator Posner,** który podkreślił historyczne znaczenie dnia dzisiejszego dla Polski.

Oba przemówienia przyjęto **oklaskami.**

—oo—

NIEMCY GŁOSOWALI ZA POLSKĄ.

Warszawa. (Tel. wł.)

Delegacja niemiecka zgłosiła, że będzie głosować za przyjęciem Polski do Rady Ligi Narodów, i stosownie do tego oświadczenia złożyła głos za Polską.

WEZWANIE POSŁA POLSKIEGO Z BERLINA.

Berlin, 16. 9. (PAT.) **Poseł polski Olszewski, na telegraficzne wezwanie ministra spraw zagranicznych Zaleskiego, wyjechał wczoraj wieczorem do Genewy.**

ZAOSTRZENIE STOSUNKÓW MIĘDZY RZĄDEM A SEJMEM (?)

Warszawa, 16. 9. (AW.) Dotychczas **nie nastąpiło porozumienie między Marszałkiem Sejmu a premjerem Bartlem** w sprawie zwołania sesji sejmowej. „Nasz Przegląd“ wyciąga z tego wniosek, że **pomiędzy Rządem a Sejmem nastąpiło znaczne zaostrzenie stosunków.**

—oo—

KONFERENCJE PREMJERA.

Warszawa, 16. 9. (PAT). Dziś o g. 9-tej rano pan **Premjer Bartel przyjął ministra skarbu p. Klarnera.**

Do godz. 1-szej w południe p. Premjer przyjął **prezydjum Koła żydowskiego** w osobach posłów: **Harglasa, Farbszteina i Kirschbauma,** — dalej: **delegację komisji centralnej** związków zawodowych z posłem Żuławskim na czele, wreszcie **ministra pracy i opieki społecznej, dr. Jurkiewicza.**

O godz. 1-szej po południu pan Premjer udał się na **konferencję** do Marszałka Sejmu, Rataja.

INSTRUKCJE (?) DLA PREMJERA.

Warszawa, 16. 9. (AW.) Premjer Bartel przyjął wczoraj na dłuższej konferencji szefa gabinetu **Ministerstwa spraw wojskowych pułkown. Becka, który przybył z instrukcjami od Marszałka Piłsudskiego.**

—oo—

GEN. RYDZ ŚMIGŁY W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.)

Dziś przybył tu z Wilna inspektor armji **gen. Rydz - Śmigły, który** w ciągu najbliższych kilku dni **odbędzie szereg konferencyj z wicem. spraw wojsk. Konarzewskim, szefem Sztabu Gen. oraz innymi inspektorami armji.**

ŁÓDŹ PODWODNA „MARSZ. PIŁSUDSKI“.

Warszawa. (Tel. wł.)

Oficerowie garnizonu warszawskiego **wystąpili z inicjatywą opodatkowania pensji oficerskich kwotą 3 zł. miesięcznie na zakupienie łodzi podwodnej dla polskiej marynarki wojennej. Łódź będzie nosić nazwę „Marszałek Piłsudski“.**

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 16 września: w Warszawie 8.95 zł.; w Krakowie 9.00 zł.; we Lwowie 8.98 zł.

Kursa urzędowe giełdy warszawskiej. Dolar. Transakcje 8.97 — 8.96; Sprzedaż 8.98; Kupno 8.94.

N. Jork. Transakcje 9.00; Sprzedaż 9.02; Kupno 8.98.

Tendencja utrzymana.

Zurych urzędowy: N. Jork 5.175; Londyn 25.1175; Paryż 14.7625; Wiedeń 72.95; Praga 15.33; Włochy 18.90; Belgja 14.20; Budapeszt 72.475; Sofja 3.70; Holandja 207.425; Oslo 113.40; Kopenhaga 137.425; Sztokholm 138.3625; Hiszpanja 79.125; Bukareszt 2.60; Berlin 123.1925; Belgrad 9.145.

Pogiełda nowojorska: Warszawa 10.91; Londyn 4.855; Paryż 2.86; Wiedeń 14.25; Praga 2.9625; Włochy 3.635; Belgja 2.7425; Budapeszt 14.25; Szwajcarja 19.33; Sofja 0.70; Holandja 40.08; Oslo 21.91; Kopenhaga 26.56; Sztokholm 26.75; Hiszpanja 15.28; Bukareszt 0.505; Berlin 23.815; Belgrad 1.77.

Sukces - nie tryumf!

Lwów, 17 września.

(z.) Walna bitwa o miejsce dla Polski w Radzie Ligi Narodów skończona. — Krótka rekapitulacja stoczonej kampanji zredukować musi złudzenie, jakoby Polska odniosła zupełne zwycięstwo, do **właściwej miary poważnego sukcesu.**

Wynik wyborów nie oznacza bowiem zwycięstwa.

Nie wolno nam zapominać, że w kuźni historji wszechświatowej okres trzech względnie sześciu lat jest chwilą tylko, a historyczne posłannictwo Polski, w imię którego Polski w Radzie Ligi zbraknąć nie mogło, **niema czasokresu.**

Delegacja nasza uzyskała maximum tego, co żądała, a więc zarówno mandat trzyletni, jak i prawo reelekcji.

Czy jednak stanowisku i taktyce delegacji polskiej sukces ten przypisać należy? Pozytywnej odpowiedzi na to pytanie **nie oczekuje chyba od społeczeństwa szef delegacji p. min. Zaleski**, dobrze o tem wiedząc, **że maximum jego żądań jest znikomem minimum tego, co Polska uzyskać powinna.**

Niewątpliwie na stanowisko p. min. Zaleskiego wpłynęło uporne usiłowanie się dyktatorów Ligi do aspiracji **Brazylji i Hiszpanji**, ale ta właśnie świadomość stała się **przyczyną wielkiego błędu politycznego, popełnionego przez niego.** Nie docenił mianowicie nasz minister spraw zagranicznych **atutów własnych, przeceniając, albo — co gorsza — nie znając atutu przeciwnika.** —

Liga Narodów, mająca być wedle zamierzeń swych założycieli **parlamentem i dyrektorjatem** zarazem państw, w jej skład wchodzących, w przeciągu sześcioletnim swego istnienia rozwinęła się na coraz **słabszy parlament, lecz tem silniejszy dyrektorjat**, słuchający komendy sprzymierzeńców z Wersalu. Obecnie dyrektorjat ten dla wzmocnienia swego autorytetu, **przyjął do swego grona Niemcy,** by tem pewniej i śmielej sprawować nieograniczoną władzę.

Niemcy doskonale ocenili ściełące się przed niemi **nowe drogi uchwycenia cząstki władztwa nad światem.** W zwierciedle prasy niemieckiej odbijają się najlepiej nastroje opinji niemieckiej, a znaleźć tam można przedewszystkiem nieukrywaną nawet w imię przyzwoitości, **tendencję najpełniejszego wyzyskania tej współwładzy.**

Nie trzeba dowodzić, jak **wielkie niebezpieczeństwo zagraża z tego powodu Polsce.** Cała kampania o naszą reprezentację w Radzie Ligi, prowadzona była pod tym kątem widzenia, i nie brak zapewne marzycieli, **którzy wyobrażają sobie że wynik wyborów do Rady Ligi, jest wyrazem zrozumienia świata dla nie bezpieczeństwa, grożącego Polsce,** lub też, **że wypływa z potrzeby utworzenia przeciwwagi dla wpływów niemieckich w Radzie Ligi.**

Momenty niebezpieczeństwa i równowagi były niewątpliwie **decydujące dla Polski** i nie dla zaspokojenia ambicji narodowej lecz w imię swych najistotniejszych interesów państwowych, Polska walkę o miejsce w Radzie podjęła.

Jednakże **nie te argumenty trafiły do przekonania wyborcom Polski.** Zaważył na szali niezawodnie argument inny, niedostatecznie przez delegację polską wyzyskany. **Polska jest dziś niezbędnem ogniwem w łańcuchu paktów bezpieczeństwa, na których opiera się pokój Europy.** — Żadne z państw nie dzierży w swem ręku tak ważnej nici pokoju i wojny, jak właśnie Polska. **Zrozumiało to Zgromadzenie Ligi Narodów, jakkolwiek p. minister Zaleski mu tego nie powiedział i w zrozumiałej trosce o utrzymanie pokoju dało Polsce tyle, ile żądał jej przedstawiciel.**

Trudno przesądzać, czy nie dałoby się uzyskać więcej. Pewnem **jest** atoli, że **bez Hiszpanji i Brazylji** pakty bezpieczeństwa Europy nie byłyby narażone na szwank, bez Polski natomiast, nie mogłyby wogóle funkcjonować.

W błędach przeszłości doszukać się więc powinna polska polityka zagraniczna tem niezawodniejszych wskazówek na przyszłość i **wysiłek cały skoncentrować musi w tym kierunku, aby Polska, jako gwarantka pokoju Europy, znalazła się na należnem jej z tego tytułu stałem miejscu w Radzie Ligi.**

LOT AMERYKA - EUROPA ROZPOCZĘTY!

N. Jork, 16. 9. (PAT.) Lotnik francuski **Fonck, postanowił rozpocząć dzisiaj o godzinie 17.30 lot N. Jork—Paryż.**

—o—

ZEMSTA FASZYSTÓW ZA ZAMACH NA MUSSOLINIEGO.

Paryż. (Tel. wł.).

Podług doniesienia paryskiego wydania „Newjork Times" zabitych zostało w nocy **rzuceniem bomby dwóch antifaszystów w Nowym Jorku.** Chodzi o akt zemsty ze strony faszystów za zamach na Mussoliniego.

Prowizorjum budżetowe na IV. kwartał

i uzupełnienie budżetu na kwartał III-ci.

Znaczna podwyżka wydatków w dziale ministerstwa spraw wojskowych.

Warszawa. (Tel. wł.)

Kancelarja sejmowa otrzymała wczoraj przedłożenie rządowe, traktujące o uzupełnieniu **prowizorjum budżetowego na trzeci kwartał**, i **prowizorjum budżetowego na czwarty kwartał b. r.** Oba te przedłożenia uchwaliła Rada ministrów 10 b. m.

Według przedłożenia uzupełniającego, **prowizorjum budżetowe za trzeci kwartał, kredyty na ten czas mają być uzupełnione o dodatkową sumę 16,654.013 zł., z tego przypada na pozycje Prezydenta Rzeczypospolitej 703.719 zł. t. j. kwotę** spowodowaną przeniesieniem się **Prezydenta na Zamek.**

Na pozycję Ministerstwa spraw zagranicznych, przypada zwiększenie kredytów do 1,265.285 zł. spowodowane zwiększeniem funduszów specjalnych, wydatkami na komisję zagranicznych ekspertów finansowych i t. d.

Największe uzupełnienie **przypada na Ministerstwo spraw wojskowych, którego budżet dodatkowy został powiększony o 12,230.000 zł.** Pieniądze te zostały **użyte na uzupełnienie zapasu koni, wykończenie potrzebnych robót budowlanych, oraz na zwiększenie kredytów dla przemysłu wojennego.**

Ministerstwo oświaty zaśmie kwotę **2,355.000 zł. potrzebną na pokrycie wydatków szkolnictwa wyższego.**

Prowizorjum budżetowe na ostatni kwartał b. r. przewiduje w pozycji wydatków ogólną **sumę 484,755.654 zł., z tego na przedsiębiorstwa państwowe** przypada — **2,442.564 zł.,** zaś **reszta na administrację.**

Wydatki **administracyjne** dziela się w następujący sposób:

Prezyden Rzeczypospolitej 307.230, Sejm i Senat 2,426.051, **Prezydjum Rady ministrów** 387.405, **Najwyższa Izba Kontroli Państwa** 1,001.677, **Ministerstwo spraw zagranicznych** 9,686.386 • **Ministerstwo spraw wojskowych** 158,575.523, **Ministerstwo spraw wewnętrznych** 44,983.120, **Ministerstwo skarbu** 101,957.907, **Ministerstwo sprawiedliwości** 23,820.437, **Ministerstwo przemysłu i handlu** 3,106.883, **Ministerstwo kolei** 839.600, **Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych** 7,768.503, **Ministerstwo oświaty i wyznań religijnych** 72,350.000, **Ministerstwo robót publicznych** 19,305.894, **Ministerstwo pracy i opieki społecznej** 27,7?6.046, **Ministerstwo reform rolnych** 8,766.328.

W porównaniu z pozycjami prowizorjum budżetowego na czas od 1 lipca do 30 września rzuca się w oczy **znaczna podwyżka pozycji wydatków w budżecie Ministerstwa spraw wojskowych, mianowicie o 18,852.739.** Do tego należy doliczyć **uzupełnienie wydatków dla Ministerstwa spraw wojskowych w okresie trzeciego kwartału prowizorjum budżetowego, które wynosi zł. 12,230.000.**

Prócz tego **zwiększone wydatki wykazuje Ministerstwo skarbu.** Zostały one bowiem podwyższone o sumę 13,187.407, która ma być użyta na spłatę długów państwowych w wysokości 11,846.000, reszta zaś na wypłatę pensji kawalerom Virtuti Militari.

W uzasadnieniu prowizorjum na czwarty kwartał jest zaznaczone, **że suma kredytów na czwarty kwartał nie odbiega na ogół od sumy kredytów na trzeci kwartał łącznie z kredytami dodatkowymi,** prócz tego, wśród nowych kredytów znajduje się suma **100 miljonów złotych, jako pomoc finansowa dla miast,** które zaciągnęły na cele inwestycyjne pożyczkę **amerykańską** w konsorcjum Ulena.

—o—

PAT objęła funkcje wydz. pras. w Prezydjum Rady Min.

Warszawa, 16. 9. (PAT). W związku z wejściem w życie nowego statutu organizacyjnego Prezydjum Rady Ministrów **funkcje dotychczasowego wydziału prasowego w Prezydjum Rady Ministrów przyjęła z dniem 15 września Polska Agencja Telegraficzna.**

—oo—

Dreyfusjada w Magdeburgu.

Magdburg, 16. 9. (PAT). Dziś rozpoczyna się tu **sensacyjna rozprawa przeciw hakenkreuzlerowi Schroederowi o zamordowanie buchaltera Hellinga.**

Jak wiadomo w toku śledztwa **Schroeder obwinił o współudział w zbrodni przemysłowca Haasa,** wybitnego działacza znanego w kołach republikańskich. **Sędzia śledczy, nacjonalista, aresztował Haasa nie mając do tego wystarczających dowodów.**

Haasa wypuszczono na wolność dopiero po kilku tygodniach aresztu śledczego. Całemu szeregowi sędziów z prezesem sądu magdeburskiego na czele, wytoczono dyscyplinarki.

Prasa dzisiejsza donosi, że **Schroeder zamierza ponownie obwinić Haasa** przy składaniu zeznań przed sądem przysięgłych.

TRAKTAT PRZYJAŹNI RUMUŃSKO - WŁOSKIEJ.

Rzym, 16. 9. (PAT.) **Mussolini oraz prezes Rady ministrów Rumunji Averescu odbyli wczoraj po południu ponowną naradę, w czasie której ustalili wszystkie punkta postanowień włosko - rumuńskiego traktatu przyjaźni.**

Podpisanie traktatu ma nastąpić dzisiaj.

CZY „KOCIOŁ BAŁKAŃSKI" PRZESTANIE DYMIĆ?

Genewa, 16. 9. (PAT.) Komisja rozbrojeniowa, na wniosek delegacji jugosłowiańskiej będzie dyskutowała niezwłocznie **nad propozycją żądającą, aby również inne państwa, a w szczególności państwa bałkańskie, zawarły pod egidą Ligi Narodów układy gwarancyjne na podstawie układów locarneńskich.**

AUSTRJA-CZECHOSŁOWACJA.

Praga, 16. 9. (PAT.) Czechosłowackie biuro prasowe donosi z Genewy, **że kanclerz austrjacki dr. Rameck, odbył konferencję z jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych Ninczicem** w sprawie zawarcia między Austrją a królewstwem S. H. S. **umowy arbitrażowej na wzór umowy czeskosłowacko — austrjackiej.**

WYBORY DO RAD MIEJSKICH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Minister spraw wewn. p. Młodzianowski, na jednem z najbliższych posiedzeń rady ministrów postawić ma wniosek co do przeprowadzenia wyborów do rad miejskich w b. Kongresówce i w Małopolsce.

Wybory odbyć się mają na podstawie ordynacji wyborczej z roku 1919., obowiązującej w Kongresówce, któraby miała także obowiązywać w Małopolsce.

—o—

NINCZICZ W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.)

Jugosłowiański minister spraw zagranicznych p. **Ninczicz**, przybędzie 24 b. m. do Warszawy, gdzie podpisane zostaną przez ministra **Zaleskiego** i Ninczicza umowy o wieczystej przyjaźni i inne traktaty.

—oo—

1.500 OPOZYCJONISTÓW NA SYBIR.

Ryga. (Tel. wł.). Na ostatniem posiedzeniu Politbiura uchwalono na wniosek **Stalina wydalić 1.500 członków opozycji na Sybir** głównie na Kamczatkę.

NADESŁANE.

—oo—

Uchwały II. ogólno-polskiego Zjazdu przeciwgruźliczego

odbytego we Lwowie dn. 11—13 września 1926.

Lwów, 17 września.

II-gi Ogólno - Polski Zjazd Przeciwgruźliczy przyjął m. in. następujące uchwały:

„Wychodząc z założenia, że **prawodawstwo przeciwgruźlicze** jest najważniejszym etapem na drodze walki państwowej z gruźlicą i stanowi niezbędne i najmocniejsze ogniwo w planowym systemie walki z gruźlicą jest chorobą społeczną.

II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy wypowiada się **za koniecznościa jak najprędszego wprowadzenia w życie ustawy przeciwgruźliczej w Polsce** i uprasza Generalna Dyrekcję Służby Zdrowia o zwołanie specjalnej komisji celem opracowania ostatecznego projektu ustawy odpowiadającej naszym warunkom“.

„W projektowanej ustawie przeciwgruźliczej **należy uwzględnić i określić przedewszystkiem wzajemny stosunek, wysokość i jakość świadczeń**, **obowiązki i prawa Towarzystw przeciwgruźliczych, rządu** i **instytucyj samorządowych i** Kas chorych.

„Dla należytej rozbudowy akcji przeciwgruźliczej koniecznem jest **odpowiednie przygotowanie przyszłych lekarzy** w zakresie higjeny społecznej. W tym celu II-gi Ogólnopolski Zjazd przeciwgruźliczy uważa za wskazane **rozszerzenie wykładów higjeny społecznej** na wydziałach **lekarskich naszych Wszechnic.**

Kasa chorych ma obowiązek leczenia wszystkich postaci suchot płucnych, nie dając przywilejów szczególnych żadnej postaci klinicznej choroby. Leczenie skuteczne odbywać się może **przedewszystkiem w szpitalu.** Tak jest zawsze, a szczególnie w czasie niesłychanego przeludnienia mieszkań.

W stosunku do gruźliczych **leczenie chorych poza ich domem spełnia jednocześnie obowiązek bezpośredni Kas** i przyczynia się pośrednio do usunięcia źródeł zarazków swoistych.

Kasy chorych powinny leczyć **szczególnie starannie choroby nieswoiste płucne dzieci**; te sprawy są często powodem uczynnienia ognisk gruźliczych.

Leczyć **gruźlicę pozapłucną, szczególnie u dzieci**, zapobiegając w ten sposób kalectwu“.

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy uznaje, że **katastrofalny brak łóżek szpitalnych** dla chorych gruźliczych w Polsce stanowi jedną z najbardziej palących bolączek organizacji walki z gruźlicą w Polsce. Zjazd wzywa wszystkie organizacje przeciwgruźlicze do przeprowadzenia **jaknajenergiczniejszych akcji w celu utworzenia w roku bieżącym jak największej liczby łóżek szpitalnych dla gruźliczych.**

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy zwraca się do Kuratorjów szkolnych z prośbą o jak najintenzywniejsze **zachęcenia nauczycielstwa ludowego do walki z gruźlicą:** nauczycielstwo to należy wyszkolić na odpowiednich kursach, a następnie zaprząc do pracy w powiatowych organizacjach walki z gruźlicą.

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy przyłącza się do **uchwały** zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w r. 1925, **aby najbliższy spis ludności odbył się w końcu r. 1927.**

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy zaznacza, że dla zwalczania gruźlicy w miastach niezbędna jest natychmiastowa **budowa małych higienicznych mieszkań.** Zjazd uważa za konieczne przedstawianie na Zjazdach i wystawach modeli (możliwie wielkości naturalnej) domów odpowiednich pod względem higjenicznym, dostępnych nawet dla niezamożnej ludności.

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy uchwala zwołanie **następnego zjazdu w Poznaniu, nie wcześniej, jak za dwa lata.**

„II-gi Ogólno - polski Zjazd przeciwgruźliczy wyraża podziękowanie **i wyrazy uznania Towarzystwu do walki z gruźlicą we Lwowie i Komitetowi organizacyjnemu Zjazdu i Wystawy** za wzorowe zorganizowanie i trudy poniesione w celu zwołania i przeprowadzenia obrad Zjazdu przeciwgruźliczego.“

—o—

LOT POR. ORLIŃSKIEGO.

Tokio, 16. 9. (PAT.) Porucznik Orliński, odbywający lot powrotny do Warszawy, **wylądował 14 b. m. pomyślnie w Heisjo.**

—oo—

AMNESTJA DLA REWOLUCJONISTÓW HISZPAŃSKICH.

Madryt, 16. 9. (PAT.) Król udzielił **amnestji tym** z pośród zbuntowanych oficerów artylerji, **którzy poddali się na pierwsze do nich wystosowane żądanie.**

—::—

ZNIEWAGA KONSULA.

Londyn, 16. 9. (PAT.) Biuro Reutera donosi z Pekinu, że **żołnierze** chińscy **czynnie znieważyli konsula Stanów Zjednoczonych**, które zażądały od rządu chińskiego przeproszenia, oraz ukarania winnych.

EMIL HENNER.

Premjery „Komedji ludzkiej“*

„Pokolenie jest dramatem czterech do pięciu tysięcy wybitnych osobistości, Moje dzieło zawiera ten dramat...“

Balzac w jednym z listów z 1846 r.

Oto jest teatr! Na poszczególnych planach gigantycznej sceny obrotowej, której osią — cały świat czekają już swej kolei, podczas toczącej się akcji, karne zespoły aktorskie. Tutaj nie ma małych ról. Jutro może być bohaterem ten, kto dziś jest tylko komparsem. Za kulisami huczy Nieskończoność...

Tutti! Grają wszystkie instrumenty pełnej romantycznej orkiestry w przedmowie — uwerturze do „Ferragusa“, pierwszej części trylogji, zatytułowanej „Historja trzynastu“. Balzac zasiadł despotycznie u kapelmistrzowskiego pulpitu. Co za tempa! Co za brio! Wsłuchajcie się w pierwsze takty: brzmi to jak któraś z Berliozowskich muzyk... „Les francs juges“? Nie naprożno widnieje dedykacja pod tytułem opowieści: Hektorowi Berliozowi.

Rozsuwa się zasłona marzenia, szarpnięta gwałtownie wichrem Balzakowskiej fantazji, a na scenę życia wypada trzynastu chwatów, korsarzy karjery, piratów rozkoszy i egoizmu, członków „Towarzystwa Jezusowego pod wezwaniem djabła“. Ich dusze, to — wedle cudnego określenia Baudelaire'a — bronie palne, nabite po otwory luf ładunkiem niesłychanej woli. Jeszcze kilkanaście lat temu wstecz, — a jest rok 1831 — byliby, być może, marszałkami Wielkiej Armji, nosiliby nazwiska: Berthier... Lannes... Davoust... Zdobywaliby twierdze z tą samą furją, z jaką biorą tu generalnym szturmem szańce życiowego użycia... Nic im huraganowy ogień rozszalałych namiętności! Nad głowami bractwa „Trzynastu“ łopocą niewidzialne proporce zmarnowanych ponapoleońskich energij...

Zmienia się wizja... Szmer idzie po przez amfiteatr: aaa! Jakiż stylowy salon „Louis - Philippe!“ Nie brak żadnego rekwizytu... Ta piękna o włosach tycjanowsko spłomienionych, wsparta na purpurowem wezgłowiu w przepysznie wyreżyserowanej pozie, — to księżna de Castries, „donna angelicata“, jedna z owych grandes dames, dla których to Balzac — snob pisał „Fizjologję małżeństwa“... Złoto i — marmur! — A gdy przypatrzycie się bacznie wspaniałej masce generała de Montriveau, klęczącego w kornej postawie cavaliere servente u stóp tej „muzy romantycznej“, dojrzycie gorejące oczy wizjonera o których powie Th. Gautier, „że nie było im nigdy równych“, — oczy Balzaka... Dał się arystokratycznej „inspiratorce“ o mózgu kolibra okradać z bezcennego czasu, pozwolił się wlec przez wszystkie czyśćce najprzewrotniejszej kokieterji, aby zamknąć dzieje epizodu w „Księżnej de Langeais“, drugiej części „Historji trzynastu“.

I znów zajdzie „zmiana w scenach naszego widzenia“. Po ostatniej części tryptyku p. t. „Dziewczyna o złotych oczach“*), po arcydzielnej psychologicznej kamei, noszącej tytuł „Proboszcz z Tours“, po „Aferzyście“, „Pani Firmiani“, „Zleceniu“, drobiazgach, strzepniętych z pióra lwim Balzakowskim pazurem, — owionie nas głęboki, rembrandtowy półmrok strzelistej pustelni... Mnich — Balzac, ręce skrzyżowawszy na swym ulubionym dominikańskim habicie, słucha spowiedzi „Kobiety trzydziestoletniej“... Pochylił się nad tą duszą — kwiatem, sprószonym przez konwenansowy pył życiowego gościńca i prawi mu o rosie ożywczej... o błękicie... o słońcu... Nikt nie wyszedł stąd jeszcze bez pocieszenia. Każda — nawet ułomna pani Claes w „Poszukiwaniu absolutu“ — dowie się, iż posiada prawo do swego szczęścia, swej miłości. W powietrzu snuje się aromat dobrych, kojących balsamicznych słów... Anima feminae in pace...

*

Kurtyna zapada, gasną jaśniejące światła, już po ostatnich polskich premjerach „Komedji ludzkiej“ Balzaka w r. 1926. Premjerach... Przeważna część tych utworów bowiem pojawia się teraz dopiero w klasycznym przekładzie, w sto lat blisko po ich ukazaniu się w języku francuskim. Podczas kiedy w zachodniem piśmiennictwie ma każde pokolenie przynajmniej po jednym „Balzaku“, a dzisiejsze Niemcy posiadają aż dwa monumentalne wydania, — u nas, gdzie tyle się prawi o powinowactwie z romańską kulturą, czytano wielkiego pisarza za życia w oryginale dla mody, tak, jak nieprzymierzając obecnie p. Benoita, poczem, po długiej przerwie przełożono w latach ośmdziesiątych z jakich dwadzieścia tomów „Komedji“ w sposób niezbyt budujący. Nie można zresztą rościć sobie zbyt wygórowanych pretensyj do współczesnego przeciętnego polskiego ogółu, by znał dokładnie Balzaka, skoro zawodowy literat, Nowaczyński, w świetnym esseju p. t. „Legenda o hr. Hańskiej“ polszczy tytuł powieści „Peau de chagrin“ na... „Czarę smutku“, zdradzając temsamem z rozbrajającą otwartością, że nigdy tej powieści nie czytał. Nie ominmyż dziś przynajmniej nadarzającej się sposobności. Czytajmy Balzaka w tłumaczeniach Boy'a!

—o—

*) Balzac: „Komedja ludzka“. „Ferragus“. „Aferzysta“. „Księżna de Langeais“. „Pani Firmiani“. „Zlecenie“. „Dziewczyna o złotych oczach“. „Proboszcz z Tours“. „Kobieta trzydziestoletnia“. Przełożył i wstępami opatrzył Boy - Żeleński. Przekładów Boy'a tom 84, 85, 86 i 87. Warszawa. Biblioteka Boy'a, 1926.

*) p. odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 25 czerwca b. r.

† Tadeusz Rybkowski

Lwów, 17 września.

Są postacie, które tak zżywają się ze środowiskiem, wśród którego działają, że poprostu wierzyć się nie chce, na wieść o ich zgonie, iż nigdy **już ich nie zobaczy się.**

Taką postacią typową był zmarły onegdaj nestor malarzy lwowskich, ś. p. Tadeusz Rybkowski, który przez długi szereg lat pracował we Lwowie jako artysta, **profesor**, organizator wystaw, **najmilszy współpracownik wszelkich imprez**, najserdeczniejszy przyjaciel wszystkich ludzi, miłujących piękno.

Ten ciekawy, rasowy **człowiek**, ten zdawało się **wiecznie młody**, dobry i pogodny malarz, był istotnie czemś tak już nieodłącznem z murami naszego miasta, iż **ubytek** jego dotknie głęboko najszersze sfery Lwowa, które **go znały, ceniły** i kochały...

Jak w życiu, tak i w sztuce, był Rybkowski najbardziej pogodnym, beztroskim, uśmiechniętym zawsze twórcą. Otaczający go świat ujmował ze strony nie tragicznej, patrząc na niego często jakby przez szkła odwróconej lornetki. Szkła były doskonałe, więc oku nie uszedł najdrobniejszy szczegół, **który** potem znachodził miejsce w tych malutkich, tak typowych obrazkach z mnóstwem ruchliwych postaci. Być może, że Rybkowski, ten „Kleinmeister" ulic i placów naszego miasta, oraz scen rodzajowych z przedmieść i wsi, malował tak małe obrazy, aby w chaosie ludzkim nie natrafić na jakąś twarz smutną, którą, obierając większy format, musiałby wyraźniej zaakcentować. A tak, jak jest, nie potrzebował zastanawiać się nad poszczególną psychologią postaci, dając ogólną psychologiczną sylwetę tłumu ulicznego.

Dominującym rysem **jego twórczości** jest tak specyficznie polski charakter szlacheckiej niefrasobliwości, ta szczerość uczucia i ta prostolinijność w raz obranej drodze. Było w nim coś, co było swego czasu w Sewerze Maciejowskim. Tak, jak autor „Bajecznie kolorowej", znał i odczuwał garnący się do niego młody świat literacki i miał wszelkie warunki, by iść z prądem chwili, a jednak do końca pozostał sobą, tak i ś. p. Rybkowski, czując się w młodszym światku artystycznym, jak u siebie w domu, przez ten światek uważany za najlepszego kolegę i ukochanego kompanjona i uznający wszelkie prady i kierunki, o ile przemawiał z nich rzetelny talent — zawsze pozostał sobą i nie dał się pociągnąć do stworzenia czegoś, coby nie odpowiadało jego przekonaniom, przyzwyczajeniu i sposobowi malarskiemu. Wyrobił sobie swoją własną technikę, swój własny **genre**, nieprzyjęte **od** nikogo, nikomu nie wchodzące w drogę, swój własny pogląd na świat i otaczające go przedmioty. Może to było na dzisiejsze czasy przestarzałe, odległe nam już faktura, nie mniej jednak miłe i wartościowe, przypominające tak żywo dzieła naszych niezapomnianych gawędziarzy i anegdocistów.

Tym też sposobem opowiedział nam w dawniejszych latach owe „Przygotowania do zajazdu", „Polowanie na wilki", „Powrót z polowania" (kilka odmian), „Kozak na pikiecie", „Powrót z jarmarku", „Nieudane wyścigi", „Dzień dobry", „U przewozu", owe liczne historje z targów i dziejów wsi polskiej — potem, kiedy osiadł na stałe we Lwowie, sceny z życia ulicy naszego grodu, wreszcie to, co go jako **prawego Polaka i gorącego patrjotę** musiało przejąć: fragmenty z bojów wojska polskiego, dzieje Lwowa w czasie najazdu Rosjan, walki z bolszewikami.

Pozostawił spuściznę olbrzymią — rozrzuconą po muzeach krajowych i zagranicznych, oraz w zbiorach prywatnych. W krótkim, dorywczym szkicu trudno dokładnie i szczegółowo dać syntezę jego twórczości, oraz opowiedzieć wszystko o jego gołębiej duszy, prawości i dobroci przysłowiowej — trudniej jeszcze, jeśli pisze to pod wrażeniem zgonu ktoś, kto żył blisko z nim i cieszył się jego przyjaźnią...

— — — — — — — — —

Ś. p. Rybkowski urodził się w r. 1848, w Kielcach, gdzie zdał maturę gimnazjalną. Po skończeniu wydziału fizyko - matematycznego w Szkole Głównej, jako aplikant sekcji inżyniersko - budowniczej Warszawy pracował do r. 1872. Następnie wyjechał do Szkoły sztuk pięknych do Krakowa, potem do Wiednia, — gdzie był uczniem Wurzingera i Makarta, który go wysoko cenił i specjalną otaczał opieką. W r. 1884 otrzymał złoty medal w Wiedniu za „Targ w Przemyślu". Po krótkim pobycie w Monachium, Dreźnie, Wenecji i Florencji, wrócił do Wiednia, kdzie dostał zamówienie na malowidła w odnawianym właśnie pałacu Eugenjusza Sabaudzkiego. W tym też czasie znany jego obraz „Platz am Hof" kupuje ministerstwo oświaty. W Wiedniu cieszył się olbrzymią popularnością, a jego pracownia, odziedziczona po Makarcie, była miejscem zebrań najsławniejszych artystów i arystokracji. W r. 1893 powołano go na profesora malarstwa dekoracyjnego w Szkole przemysłowej we Lwowie.

— — — — — — — — —

W wojnie światowej stracił na froncie pod Lwowem syna, który jako talent malarski zapowiadał się niezwykle. Po tym strasznym ciosie otrząsnął się i pracował jeszcze gorliwiej niemal do ostatniej chwili. — „Kurjer Lwowski" przed kilku dniami ukończył druk jego fejletonu p. t.: „Dziesięciolecie sztuki we Lwowie".

Artur Schroeder.

*

Zmarły osierocił żonę Janinę z Carów, której **Redakcja** naszego pisma zasyła wyrazy najgłębszego współczucia.

Demonstracje antifrancuskie we Włoszech

Rzym, 16. 9. (PAT). Podczas manifestacji **przed gmachem konsulatu francuskiego w Livorno uszkodzona została tarcza nad bramą gmachu, zaś podczas manifestacji w Tryjeście jeden z manifestantów wywiesił na gmachu konsulatu francuskiego chorągiew włoską obok francuskiej.** Osobnik ten został aresztowany.

Rząd włoski wyraził rzadowi francuskiemu ubolewanie z powodu wyż wspomnianych wypadków.

—oo—

„Sanacja moralna" czy kpiny z niej?

Salamonowe orzeczenie komisji międzyministerjalnej w sprawie nadużyć w monopolu spirytusowym.

Warszawa, 16. 9. (AW.) Komisja międzyministerjalna, powołana do zbadania gospodarki w Państwowym Monopolu Spirytusowym, nie **znalazła podstaw (?) do skierowania sprawy na drogę sądową, a nawet dyscyplinarną (!!).**

Komisja **stwierdziła jedynie (!) uchybienia przy wydawaniu zaliczek firmom i niedokładności popełnione przy sporządzaniu bilansu (!) co zostało zakwalifikowane przez komisję jako niedołęstwo (?!) i niedbalstwo (!!).**

—xo ox—

Z ubiegłej doby.

Po Targach Wschodnich. Kradzieże i włamania. Aresztowanie mordercy. Epidemja morderstw. Napad rabunkowy dla czterech groszy. Okradziony przez własnego subjekta na 1500 dolarów. Co dzieje się ze sprawą śp. Jajkowej.

Lwów, 17 września.

Wbrew wersjom o **przedłużeniu Targów Wschodnich**, zostały one w przewidzianym terminie zakończone. W dniu wczorajszym na Placu Powystawowym były już pustki. Jeszcze gdzieniegdzie widziało się kilku pakujących się wystawców, tu i ówdzie połyskiwała jeszcze reklama, **resztki niedawnej świetności.**

Widziało się robociarzy, kilka aut ciężarowych, gromady szperających w śmieciach dzieci oraz kilku „nieznanych", czyhających na okazję.

Ale pozatem jakaś **dziwna cisza**, która uwydatnia się tem silniej, że prawie przed chwilą **potężny gwar jarmarczny wypełniał całą tą zamarła przestrzeń.**

*

Nie wszędzie jednak zamarł ruch. **W mieście życie wre jak dawniej.** Złodzieje kradną, nożownicy mordują, uczciwi pracują, nieuczciwi gromadzą majątki i t. d., i t. d.

Wczorajszej nocy zdarzyły się we Lwowie **trzy większe kradzieże**, oraz **jedno usiłowane włamanie.**

I tak jedni „nieznani" okradli Karola **Pierożyńskiego**, wł. realności (Pasieki Halickie l. 3) z garderoby wartości 200 zł.; drudzy bez hałasu wtargnęli do mieszkania Ewy **Hałas** (ul. Św. Marcina 14) i skradli różne przedmioty wartości 150 zł. — Inni wreszcie włamali się do sklepu spożywczego Sabiny **Singer** (Sadownicka 22) i skradli towar wartości **2.000 zł.** Tym się faktycznie powiodło...

Nie powiodło się natomiast zupełnie jakimś debiutantom w kunszcie złodziejskim, którzy **usiłowali** włamać się do kancelarji Józefa **Procka**, właśc. fabryki mebli żelaznych (Tercjańska 10). Powybijali już szyby, wyłamali kraty w oknie, a gdy łoskotem zwabiony p. Procko spłoszył ich — speszeni niepowodzeniem złodzieje zbiegli w **kierunku** Góry Stracenia.

*

Donieśliśmy wczoraj, że w nocy na 16 b. m., około godz. 12.30, na placu Halickim, zamordowany został kilkoma pchnięciami noża Jan **Semczyszyn**, na tle porachunków osobistych, przez notowanego nożownika Józefa **Cieślińskiego.**

Wczoraj **wywiadowcy P. P.: Kowalski, Lorch, Ostrowski i Kuszlik**, po żmudnych poszukiwaniach, **mordercę aresztowali.** Zeznał on, słuchany w policji, że powodem czynu była... **kochanka.**

Dziś w południe morderca oddany zostanie do dyspozycji sędziego śledczego. — Należy mieć nadzieję, że mordercę spotka **zasłużona kara.**

*

Niatylko we Lwowie dzieją się załójstwa, morderstwa i rabunki. — Zdziczenie, spowodowane długotrwałą wojną jest ogólne. Również i po wsiach „bojaźń Boża" zanikła zupełnie.

Donoszą nam z Samborskiego, że we wsi **Reiterowice**, pow. Sambor, „mołodycia" Nastka **Sarachman kilkoma uderzeniami siekiery zamordowała swoją wujenkę**, 50 - letnią Annę Serafin.

Zazdrość niejednokrotnie człowiekowi miesza zmysły. Sarachmanowa **podejrzewała męża swego, iż utrzymuje stosunek miłosny** z Serafinową, postanowiła ją zatem usunąć. — Morderczynię aresztowano.

*

Każdy człowiek posiada **zarodek talentu**, który musi w pewnym kierunku rozwinąć. Ktoś, kto potrafi odgadnąć swe powołanie i w tym kierunku rozwija swe wrodzone zdolności, robi karjerę. Dlatego np. z powołania literat będzie kiepskim kominiarzem, kominiarz wręcz złym wołobójcą i t. p. Taksamo **rab[...] musi mieć wrodzony talent...**

Nie mieli zupełnie talentu teg[o] dwaj **zamaskowani i uzbrojeni w rewolwery bandyci**, którzy napad[li] wczoraj na drodze **między Lwowem i Zimną Wodą** na Annę **Kulik** z Obroszyna i **Jana Caha** z Koniuszek. Po przeszukaniu swych ofiar bandyci zrabowali... 4 grosze i 3 papierosy — poczem zbiegli.

*

Izydor **Górne**, właściciel sklepu galanteryjnego (plac Marjacki 8) — doniósł policji, że od jakiegoś czasu giną mu ze sklepu różne artykuły. O dokonywanie kradzieży tych podejrzywa on subjekta swego, Mozesa **Rottera** (ul. Źródlana). Wysłani wywiadowcy P. P., w czasie rewizji w mieszkaniu Rottera, znaleźli rzeczywiście kilka przedmiotów, które Gorne rozpoznał jako swoje. Rottera aresztowano, aresztowano również gospodarza jego, **Wohlmana**, podejrzanego o sprzedawanie tych rzeczy.

Gorne okradziony został na **1.500 dolarów.**

*

Pisaliśmy w swoim czasie **o zagadkowem morderstwie przy pomocy trucizny**, dokonanem w lesie Holoskim na **Jajkowej**, żonie dozorcy więźniów w Brygidkach.

Ponieważ trudno było ustalić z miejsca, jakiej trucizny użył morderca, **żołądek** ś. p. Jajkowej **poddano szczegółowym badaniom chemicznym.** Niezależnie od tego policja czyni poszukiwania i jest nadzieja, że **w dniach najbliższych morderca zostanie ujęty.**

*

Wczoraj o godzinie 21.15 usiłowała popełnić samobójstwo przy pomocy znacznej ilości amonjaku Janina Owczarska (ul. Balonowa). Zawezwane pogotowie odwiozło ją do szpitala.

Obniżka opłat stemplowych od spółek i podatku giełdowego.

Warszawa, we wrześniu.

Na jednem z najbliższych posiedzeń Rady Ministrów rozważany będzie **projekt rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o zmianie stawek opłat stemplowych od spółek i podatku giełdowego.** Rozporządzenie to, b. oczekiwane przez sfery przemysłowe i handlowe, przewiduje opłaty w następujących normach.

Od akcji, względnie od aktów zawarcia wszelkiego rodzaju spółek lub od powiększenia kapitału zakładowego spółek, przypada od każdej akcji, względnie od kapitału zakładowego lub od sumy, o którą kapitał zakładowy się podwyższa, **opłata w wysokości 2 procent;** prócz tego należy uiścić **opłatę w wysokości 2 procent od wkładów nieruchomych, wkłady ruchome natomiast żadnej opłacie niepodlegają.**

Od kapitału z ogran. spółki akcyjnej i komandytowo - akcyjnej — przeznaczonego do działalności w Państwie Polskiem, przypada opłata w wysokości 2 procent.

Podatek giełdowy

według projektu ma wynosić a) co do papierów o stałem oprocentowaniu 0.05 procent, **b) co do akcji, udziałów w gwarectwie (kuksów) i innych papierów o niestałem oprocentowaniu 0.2 procent.** Jeżeli jednak obaj kontrahenci wykonywują czynności bankierskie, to stopa wynosi w przypadkach, przewidzianych w punkcie a) — 0.01 procent, w przypadkach przewidzianych w punkcie b) — 0.05 procent.

Nie podlegają na całym obszarze Rzpltej podatkowi giełdowemu umowy, mające za przedmiot środki płatnicze w walucie zagranicznej.

Rozporządzenie to wywrze doniosły wpływ na ożywienie ruchu papierami wartościowemi w obrotach giełdowych.

AFERA SZPIEGOWSKA W WILNIE.

Wilno, (Tel. wł.).

Aresztowano tu urzędnika wydziału mobilizacyjnego dyrekcji kolejowej w Wilnie Edwarda Sycelisa za uprawianie szpiegostwa na rzecz jednego z państw ościennych. Razem z uwięzioną urzędniczką Dyrekcji kolejowej Mojchekówną uprawiali szpiegostwo od 2 lat.

—oo—

Grecka operetka dyplomatyczna.

Wiedeń. (Tel. wł.).

Między Grecją a Austrją grozi **zatarg dyplomatyczny o tancerkę i bankiera.** Głośnym bohaterem zatargu jest **syn b. dyktatora Pangalosa,** Odysseusz Pangalos, który zakochał się w tancerce cesarskiej Ricie **Tripcic.**

Drugim bohaterem operetki jest przyjaciel Odysseusza bankier z Korfu **Skiades, przebywający obecnie w więzieniu wiedeńskiem.**

Dzienniki wiedeńskie donoszą, że Odysseusz i bankier byli przeciwnikami Pangalosa a Skiades znany był także jako **monarchista.** Milostkę Odysseusza z tancerką patronował i finansował Skiades.

Ojciec kategorycznie zażądał od syna **zerwania kompromitującego stosunku.** Gdy syn odmówił **dokonano porwania go i wsadzenia na okręt do Anglji.** Dopiero tam po wytransportowaniu na ląd, **doręczono porwanemu... nominację na stanowisko wojskowego attache greckiego w Londynie.** Odysseusz Pangalos już na tem stanowisku pozostał.

Równocześnie z porwaniem Odysseusza Pangalosa miał być **aresztowany na Korfu bankier Skiades** pod zarzutem monarchistycznych knowań. Uprzedzony przez przyjaciół **zbiegł jednak do Jugosławji.** Wówczas sporządzono przeciw niemu **akt oskarżenia o nadużycia bankowe** i zażądano od rządu białogrodzkiego wydania zbiega. Wskutek tego **Skiadesa w Serbji aresztowano** i władze jugosłowiańskie przeprowadzały śledztwo. Śledztwo jednak stwierdziło, że grecki akt oskarżenia nie odpowiada realnym danym. Powołując się na brak konwencji między Jugosławją i Grecją, **odmówiono wydania Skiadesa i oswobodzono go.** Pangalos zamierzał porwać Skiadesa z Białogrodu. **Skiades zbiegł jednak do Austrji.** Pangalos znowu zażądał aresztowania i wydania, już w ostatnich czasach swojego samowładztwa a rząd Kondylisa na zapytanie **oświadczył, iż nie widzi powodów do wycofania pangalosowego żądania.**

Część prasy wiedeńskiej i wpływowe koła polityczne rozpoczęły kampanję, domagając się, wzorem Jugosławji, **odmowy wydania. Sprawa komplikuje się przez to, że między Austrją i Grecją istnieje konwencja.** Lecz konwencja ta zawiera także klauzulę, stanowiącą, że „żądanie **wydania** które wprawdzie oficjalnie **powołuje się na przestępstwa natury kryminalnej,** może być przez rząd austrjacki odrzucone, jeśli **istotnie winowajca poszukiwany jest tylko za sprawy natury politycznej“.**

Zastosowania tej klauzuli domaga się kampanja o oswobodzenie Skiadesa.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES MIESZKANIOWY.

Wiedeń, (Tel. wł.)

Międzynarodowy kongres budowy miast i mieszkaniowy rozpoczął obrady 14 b. m. które potrwają do 19. bm. Polskie mistrzowstwo robót publicznych zgłosiło referat w sprawie gruntowej i mieszkaniowej w Polsce. Referat ten wygłosi delegat ministerstwa radca ministerjalny inż. Marcin Weinfeld.

—oo—

SZKOŁY CYGAŃSKIE.

Ryga, (Tel. wł.)

Z Moskwy donoszą: Rada narodowościowa związku sowieckiego uchwaliła wprowadzenie obowiązku nauczania powszechnego dla ludności cygańskiej Rosji sowieckiej. W miejscowościach, gdzie zamieszkują cyganie, organizowane będą specjalne szkoły cygańskie.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 18. 9. 26

OLGA BILIŃSKA. 3

Posłannictwo Marty.

(Ciąg dalszy).

Wzajemności jest pewny. Mówią mu o tem jej oczęta czarne djamenty, całujące jego uśmiechy, kiedy to spotyka się ze swoją bogdanką w niedzielę na sumie w parafjalnym kościółku. Mówi mu o tem rumieniec z jakim przyjmuje jego słowa dworne, kiedy uda mu się do niej przybliżyć, bodaj na chwilę oszukując czujność ojców, którzy w zapale zagadnień politycznych nie patrzą na nich, lub kiedy ujdzie uwagi swej matki, która w swej łaskawości raczy przemówić do niżej urodzonej szlachcianki zaściankowej, do matki jego ukochanej.

Lecz męczy się najsłodsza z mąk miłosnych tęsknota, bo wie że tej boginki na niepodzielną własność nie dostanie. Dzieli ich przepaść rodu. Dziewczynka na potajemne śluby nie zgodzi się nigdy, bo zanadto szanuje swój klejnot szlachecki. Nawet nie wie zali mu się uda białą gołąbeczkę wywabić z jej dworku do ogrodu, by spędzić rozkoszną chwilę, by móc z duszy zrzucić słodki ciężar.

Więc klękał jeno wśród smutków bezsennych nocy, przed daleką gwiazdą swej miłości i śpiewał trubadurów pieśń, o białych liljach i purpurowych różach.

Obraz ten rozwiewał się powoli i do oczu Marty zbliżyła się nowa wizja.

Izba niska, staroświecka. Wokół ścian półki z naczyniem. Na podłodze z białych desek barwne kobierce; na środku ogromny stół i rydle o misternie rzezanych poręczach. Przed zachodem. Ostatnie blaski padają przez szybki oprawne w ołów. Przy oknie siedzi młoda jak pąk dziewuszka. Marta poznaje siebie w błękitnej, staromodnej sukni. Złota siatka ujmuje niesforne czarne loki. Dziewczyka haftuje perełkami turkusowy szal. Liczy i wciąż się myli, albowiem nawiedziła ją znowu przedziwna chwila świętych umiłowanych marzeń.

Otworzyła okno, a oczęta ma bystre. Widzi park, a poprzez drzewa wychyla się smukła postać. On. Serca jej kwiecie i gwiazdeczka złota.

Odwieczna tajemnica pierwszej, kryształowej miłości napełnia ją religijnem wzruszeniem i rzewną nieokreśloną tęsknotą do rzeczy najbłogodniejszych pożądań.

I marzy — — choć wie, że to nigdy nie ziści się.

Biednych dziewcząt panowie nie zaślubiają. Choćby on, jej Jasiek ukochany chciał to uczynić, familja nie pozwoli. Zanadto wiele koligacji w dumnym tym rodzie.

A tymczasem drzewa w parku szumiały i niosły wieść drzewom w sadzie, który okalał dworek Marty. Pociągnięta tą pieśnią wyszła do sadu. Cisza przepojona wonną zwiędłego listowia i październikową wilgocią, odurzyła dziewczynkę. Oparła główkę o sztachety i wsłuchiwała się w głębokie stała ptakom lecącym na wyraj, które właśnie w tej chwili spłowiały gobelin nieba przecięły girlandą z białych róż.

Rycerzyk usiadł na ławeczce stojącej na samym brzegu parku. Sokolik dojrzał dziewczęcię. Zagrały mu tętna w sercu, w źrenicach roztlił ogień tęczowy, o płomiennej mocy. Splotły się ich spojrzenia i związały niewidzialną miłosną nicią.

A tymczasem gasło krótkie życie jesiennego dnia.

— — — — — — — — — — — —

Marta nad ranem obudziła się, nie pamiętna snu poprzedniej nocy. Mimo iż zasnęła ubrana, na twardem hotelowem łóżku czuła się rzeźka i zdrowa, a dusza jej złotoskrzydła pani gwiazd i smutków jej królowa zapłonęła iskrzystym blaskiem. Uporządkowała prędko swój strój, nucąc nawet jakąś wesołą piosenkę stosowną do tętna swych myśli, do jasności i woni wiosennej, do tego poranku strojnego w złoto empirejskie i świeżość błękitu.

W chwili gdy skończyła śniadanie, zajechał przed hotel elegancki powóz.

Uśmiechem chciała pożegnać ten pokoik, ale momentalnie powiało coś od tych biało potynkowanych murów, coś się jęło wić u jej nóg, jakby ktoś szatą motał jej ciało i zaciskał niewidzialne palce wokół szyji. Przeraziła się. W tem służący zapukał do drzwi i wszedł — aby wynieść do powozu jej kuferki. Wizja znikła w tej chwili.

Usiadła do wygodnego powozu, który pomknął białą doskonale utrzymaną szosą w nieznaną Marcie dal. Mijali szybko drzewa kłaniające się im przy drodze, a dojeżdżając do trzeciej wsi, furman odwróciwszy się do Marty rzekł:

— No, już dojeżdżamy do Szczerbi.

Martę upajała jazda. Od tylu lat nie wyjeżdżała nigdzie. W mieście, pomiędzy kamienicami próżno w lecie spragnione jej płuca szukały szerokiego dechu.

(C. d. n.)

—oo—

Wystawa fotografji
na Targach Wschodnich.

Lwów, 17 września.

Niemałą atrakcją tegorocznych Targów Wschodnich jest urządzona, z inicjatywy i przy pomocy subwencji Min. Rob. Publ., przez lwowską wojewódzką komisję turystyczną **ogólno-polska wystawa fotografji krajobrazu polskiego i zabytków sztuki.**

W wystawie bierze udział 43 wystawców z całej Polski. Zdjęć nadesłano około 1000, wystawiono zaś **854 fotografii, 19 kartonów i 6 albumów.** Między innymi nadesłało też Min. Rob. Publ. pokaźną kolekcję ze swoich zbiorów rozmaitych autorów. Po raz pierwszy wystąpił też z imponującą wystawą (78 sztuk) świetnych zdjęć i powiększeń przeważnie formatu 50×60 **Oddział Sztuki i Kultury na województwo lwowskie, tarnopolskie i stanisławowskie,** wzgl. Konserwator Państwowy dr. **Józef Piotrowski.** Znakomite są jego zdjęcia wnętrz najwybitniejszych, barokowych kościołów i zamków rozległego okręgu konserwatorskiego obejmującego **60 powiatów,** od Zbrucza po Rzeszów i Tarnobrzeg.

Po raz pierwszy może oglądać szersza publiczność polska i obca znakomite, duże **fotografje słynnych organów i całego przebogatego renesansowo - barokowego urządzenia wnętrza** z I. połowy wieku XVII. ozdobnego kościoła O. O. Bernardynów w Leżajsku, wnętrza kościołów w Przeworsku, Krośnie i Stanisławowie, oraz wnętrza zamków w Baranowie, Łańcucie i Pieniakach.

Wszystkie zdjęcia dr. **Piotrowskiego** mają wartość **nieocenionych dokumentów dziejowych** i tworzą niezbędną, silną podstawę do inwentaryzacji zabytków. Zdjęcia wnętrz doszczętnie w czasie wojny zniszczonego, stylowego **pałacu Dzieduszyckich, Cieńskich w Pieniakach** są wprost nieocenione. Są one bowiem jedyną dziś pamiątką i jedynym dokumentem wytwornego stylu Stanisława Augusta na wschodnio - południowych kresach Polski. Jak wiadomo, z pałacu tego ozdobionego zewnątrz marmurami, stiukami i jedwabnemi **obiciami lyońskiemi w rodzaju Łazienek warszawskich,** uratowano zaledwie kilka portretów i trochę stylowych mebli.

Celowością, dokumentarnością motywów i nieprzeciętną malowniczością odznaczają się też wszystkie **oryginalnie ujęte zdjęcia** zabytkowych widoków konserwatora państwowego zabytków sztuki i kultury. Umie on też odpowiednio wykorzystać i ułożyć nadarzający się, przygodny sztafaż widokowy, czy będą to brodaci Kapucyni na malowniczych schodach ogrodu klasztornego w Olesku, czy bawiący się w „ptaszka" dzieci przed kolumną na łące w Podhorcach, czy porosła ludźmi góra po nabożeństwie przed cerkwią w wiosce obok Ławocznego, albo też rybak na łódce na nastrojowem zdjęciu bożnic nad stawem w Gródku Jagiell itp.

Wszędzie uderzają wyrazistość i celowe wydobycie wartości architektonicznych. **Dęby** na zdjęciach **dr. Piotrowskiego** to również **najrzadsze okazy** i wielowiekowe dokumenty przyrody z kapliczkami wewnątrz, mającemi pomieścić, oprócz ołtarza, 10—12 ludzi (Wróblewice obok Drohobycza), **Potok w Pistyniu** to rozległy malowniczy kawał terenu z charakterystyczną kładką i cerkwią wśród boru na szczycie góry. Podobne są inne widoki.

Z innych wystawców wyróżniają się, jak zwykle znakomitem ujęciem i wykończeniem artystycznem oraz technicznem danych motywów **fotografje prof. Bułhaka z Wilna, prof. Lenkiewicza i Mikolasza** ze Lwowa, **Sękowskiego** z Kosowa, **Zwolińskich i Oppenheima** z Zakopanego, dalej **Hubcza, Flacha, Pazirskiego, Dudryka, Plutera, Bańkowskiego, Mierzeckiej, Świtkowskiego** ze Lwowa, **Bogackiego** z Krakowa, **Marczewskiego** z Lublina, **Schenkelbacha** z Drohobycza i w. in.

Bardzo wyrozumiały i zachęcający sąd konkursowy przyznał **24 dyplomów honorowych,** zaś **wszyscy autorowie,** których prace wystawiono otrzymają **zachęcające pisma pochwalne.** Nagół wystawa wypadła nadspodziewanie dobrze i zasługuje w całej pełni na zwiedzenie i dokładne przestudjowanie.

Inicjatorom, najwybitniejszym wystawcom i bardzo pracowitemu Komitetowi, należy się pełne uznanie i wdzięczność za trudy, prace i koszty.

Po ukończeniu Targów bardzo interesująca wystawa fotografii zostanie przeniesiona do miasta, prawdopodobnie do **hali Izby Przemysłowej, albo Muzeum Przemysłowego na czas od 18 września do 5 październik**a, gdzie powinna zwiedzić ją spokojnie i dokładnie przedewszystkiem młodzież szkolna.

Dr. Sk.

Kurjer lotniczy.

WSPANIAŁY LOT BEZ SILNIKA.

W miejscowości Wasserküpe w Niemczech lotnik **Kegel** zrobił **wspaniały lot dystansowy, na płatowcu, pozbawionym zupełnie silnika, tak zwanym szybowcu.** Kegel **wykorzystał chmurę burzową, która go podniosła na wysokość 2 metrów poczem skierował swój płatowiec w ten sposób by mieć wiatr popychający go z tyłu, co mu pozwoliło przeleciec 55 kilometrów. Jest to wspaniały wynik lotu szybowego, który niewolniczo zbliża się do lotu ptaka, to też Niemcy są dumni z rekordu Kegla.**

CYWILNE LOTNICTWO W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Lotnicza komunikacja pasażerska w Stanach Zjednoczonych zajmuje pierwsze miejsce w lotnictwie handlowem świata. Stany Zjednoczone **posiadają trzynaście wielkich linji komunikacji powietrznej** a wydajność pracy tych linji przedstawia się cyfrowo wprost zawrotnie. Samoloty U. S. A. przeleciały w ciągu zeszłego roku przestrzeń, wynoszącą pięć i pół miljonów mil angielskich, przewożąc dwieście tysięcy pasażerów.

Widzimy z tego, że **prawdziwy Amerykanin zaczyna coraz więcej przekładać podróż samolotem od jazdy nawet expresem** i nic więc dziwnego, że odsetek pasażerów amerykańskiej narodowości jest b. wysoki na linjach komunikacji powietrznej w Europie.

SEZON ZIMOWY NA POLSKICH LINJACH LOTNICZYCH.

Od 15. września na liniach lotniczych w Polsce nastąpiły zmiany w rozkładzie lotów. W sezonie zimowym **aeroplany które dotychczas odlatywały do Gdańska i Lwowa o godz. 14. sterują w godzinach rannych.**

§ 19.

Szanowna Redakcio!

Prosimy na podstawie § 19 ust. pras. o umieszczenie w najbliższym numerze „Kurjera Lwowskiego" w związku z artykułami w numerach z dnia 12 i 15 b. m. p. t.

„Afera oszukańcza na szkodę Skarbu Państwa". — „Podejrzana rola „Lw. Tow. akc. Browarów" i dziwne stanowisko policji" oraz „Oszukańcza afera Lw. Tow. Akc. Browarów"

następującego sprostowania:

„Nieprawdą jest jakoby w zgodnem współdziałaniu któregokolwiek naszego urzędnika czy członka Zarządu z funkcjonarjuszem tut. Urzędu miar i wag Sienkiewiczem, dopuszczono się oszustwa na szkodę Skarbu Państwa **przez** rzekome ocechowanie w naszym browarze większej ilości beczek, aniżeli wynosiła uiszczona za tę czynność opłata cechownicza.

Nieprawdą jest, jakoby Towarzystwo nasze wobec wdrożonego przeciwko wspomnianemu funkcjonarjuszowi Urzędu miar i wag śledztwa czyniło jakiekolwiek kroki w policji czy gdzieindziej o zatajenie sprawy przed prasą i jej zatuszowanie, gdyż sprawa będąca przedmiotem śledztwa w niczem nie dotyka i dotknąć nie może prawidłowej manipulacji Zarządu naszego przedsiębiorstwa.

Nieprawdą jest, jakoby Towarzystwo nasze wpłacało kiedykolwiek zaliczki na poczet przyszłej należytości za czynności cechownicze.

Natomiast prawdą jest, że Towarzystwo nasze opłacało zawsze pełną należytość za faktycznie ocechowaną ilość beczek na podstawie przedkładanych nam każdocześnie rachunków przez funkcjonarjusza Urzędu miar i wag Sienkiewicza i do rak tegoż jako upoważnionego do podjęcia tych należytości.

Wkońcu stwierdzamy, że w powyższej sprawie będącej przedmiotem śledztwa tut. władzy sądowej przeciwko Sienkiewiczowi, funkcjonarjuszowi Urzędu miar i wag we Lwowie — nie toczy się żadne śledztwo przeciwko naszemu Towarzystwu.

Z poważaniem

Lwow. Towarz. Akc. Browarów

S. Reitman. Rud. Bartel.

—oo—

KURJER TEATRALNY.

Emeryci teatralni w Warszawie zakładają teatr popularny.

Gromadka przedwczesnych emerytów warszawskich teatrów miejskich, znakomitych artystów pierwszej sceny polskiej powzięła myśl stworzenia **imprezy teatralnej,** celem dostarczenia stolicy przedstawień popularnych.

Nowa impreza chce skorzystać z wolnego dnia w teatrze Wielkim, t. j. z poniedziałku, w którym przedstawień operowych nie będzie. W ten dzień właśnie projektują artyści **przedstawienia popularne** dawnego **repertuaru** w możliwie dawnej obsadzie z dobraniem przygodnie wolnych, a chętnych lub bezrobotnych artystów. Tych właśnie i to wybitnych jest obecnie wiele. Impreza objąć ma także i sobotnie popołudnia dla przedstawień szkolnych.

Artyści w razie życzenia będą dawać przedstawienia na krańcach miasta. Przedsięwzięcie to powstaje w porozumieniu ze Związkiem Artystów Scen Polsk., a dochód z przedstawień, po potrąceniu kosztów, przelany ma być na Schronisko Weteranów Sceny w Skolimowie.

Inicjatywę tej imprezy podjął się reżyser i aktor Teatru Narodowego p. Paweł **Owerlo,** który obejmie kierownictwo techniczne. Dyrektorem artystycznym będzie p. Józef **Śliwicki.** Sprawę dekoracyjną obiecał wziąć pod swoją opiekę dekorator prof. W. **Drabik.** Red. Adam **Zagórski** obejmie kierownictwo literackie.

Repertuar ułożony będzie w porozumieniu z władzami miejskiemi (Wydz. Kultury i dyrekcja teatrów miejskich).

KRADZIEŻ W ŻEGIESTOWIE-ZDROJ.

Żegiestów. (Tel. wł.)

W nocy z 14 na 15 b. m. **niewyśledzeni dotąd sprawcy włamali się do Banku Zakładu Zdrojowego, rozbili kasę i zabrali z niej 5.000 złotych** gotówką, w czem 2.122 złotych funduszu składkowego na budowę kościoła.

—oo—

POLSKA NA WYSTAWIE W TOKIO.

Tokio. Dziś otwarto tu wystawę **przemysłowo-kulturalną,** pod protektoratem **ks. Wushimi.** Wśród zagranicznych kiosków **najlepiej** przedstawia **się kiosk polski.**

Z NOWYCH WYDAWNICTW.

Dr. Szymon Taub: Spostrzeżenia nad pogodą w szkołach powszechnych i średnich (wskazówki praktyczne.) — Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie 1926. 8° str. 58,

Nowe programy nauki geografji dla szkół powszechnych i średnich nakładają na nauczyciela i młodzież obowiązek czynienia obserwacyj co do zachmurzenia nieba, usłonecznienia, opadów, wiatrów i kierunków, ciepłoty, ciśnienia powietrza, wilgotności i t. p. Celem ułatwienia tej pracy Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie ogłosiło drukiem wskazówki praktyczne, dotyczące spostrzeżeń nad pogodą, z wzorami dzienniczków, zestawień miesięcznych i rocznych, oraz wykresów, które wskazują, jak obliczać średnie i krańcowe wartości, ich częstość i obszerność wahaïen, Nauczycielstwu nowa publikacja Zakładu Narodowego im. Ossolińskich oddać powinna cenne usługi i z tego powodu zasługuje też ona na jak najszczersze rozpowszechnienie.

Finansowanie wywozu drzewa

Warszawa. (Tel. wł.)

Bawią tu wysłannicy poważnego konsorcjum finansowego, z którymi prowadzone są **rokowania o współudział w finansowaniu wywozu drzewa polskiego.** Zamierzone jest utworzenie specjalnego **Banku Drzewnego,** któryby zorganizował kredyt wywozowy w zakresie drzewa. W ostatnich czasach drzewo stanowi 20 proc. wartości naszego wywozu, a może sięgać do 50 proc.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

†

WŁADYSŁAW GÓRKA

notarjusz

były poseł do sejmu krajowego, były burmistrz i honorowy obywatel miasta Rawy po długich a ciężkich cierpieniach zasnął w Panu dnia 13 września 1926 w 65 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w Rawie ruskiej z dworca kolejowego do grobowca rodzinnego dnia 17 września 1926 przed południem na który zapraszają krewnych i znajomych w smutku pogrążona

2795 **ŻONA i DZIECI.**

†

Nabożeństwo żałobne

za duszę ś. p.

Anieli Kistrynowej i Tadeusza Kistryna

odbędzie się w sobotę dnia 18 bm. o godz. 9-tej przedpoł. w kościele św. Mikołaja, na które zaprasza krewnych i znajomych.

2799 **Rodzina.**

Echa listu otwartego p. Wład. Grabskiego

Marszałek Rataj złoży oświadczenie na posiedzeniu Sejmu.

Warszawa, (Tel. wł.)

Marszałek Sejmu odbył wczoraj (15 b. m.) w południe naradę z posłami: Michalskim, Byrką i Rosmarinem w sprawie listu otwartego p. Władysława Grabskiego.

Marszałek zawiadomił zebranych posłów o treści oświadczenia, które ma złożyć na posiedzeniu Sejmu. — Posłowie, wymienieni w liście p. Grabskiego, przesła Marszałkowi pismo z odpowiedzią na twierdzenia powyższego listu.

Zakończenie manewrów kawaleryjskich pod Radziechowem.

Serdeczny stosunek ludności do wojska.

Radziechów, we wrześniu.

W rejonie Radziechowa, odbywały się w ciągu lipca i sierpnia b. r. **wielkie ćwiczenia dywizji kawalerji,** pod wodzą pułkownika Głuchowskiego. Na zakończenie tych ćwiczeń, odbyła się 8 b. m. **wielka rewja, połączona z mszą św. polową,** w której udział wzięły, oprócz dowódcy korpusu **gen. Sikorskiego** i jego sztabu, również tłumy cywilnej publiczności ze starostą p. **Słońskim** na czele.

Po rewji, która wypadła imponująco, wykazując wspaniałą postawę wojsk, obecna **delegacja wójtów** złożyła na ręce dowódcy korpusu **podziękowanie od ludności za dyscyplinarne i taktowne zachowanie się żołnierzy w czasie manewrów.** Zachowaniem tem, zdobyło wojsko nie tylko dla siebie **szczerą sympatję także i wśród społeczeństwa ukraińskiego,** ale też pozyskało szerokie masy ludności kresowej **dla idei** państwowości **polskiej.**

Podróż min. rolnictwa p. Raczyńskiego do Austrji.

Warszawa, 16. 9. (PAT). Dnia 16 b. m., o godz. 6-tej po południu, pan **minister rolnictwa Raczyński wyjechał do Wiednia celem rewizytowania austrjackiego ministra rolnictwa** — który bawił w Polsce w czerwcu roku 1925. W podróży towarzyszą panu ministrowi panowie: **Kopczyński, Pawlikowski i Królikowski.**

Korzystając z pobytu w Austrji, pan **minister zamierza bliżej zaznajomić się z problemem intenzyfikacji drobnych gospodarstw włościańskich,** daleko w Austrji posuniętej, a posiadającej dla Polski wielkie znaczenie ze względu na reformę rolną.

W salonach recepcyjnych dworca kolejowego **żegnali odjeżdżającego ministra charge des affaires austriackiego poselstwa Walterhaas** oraz grono wyższych urzędników Ministerstwa rolnictwa.

WYROK SMIERCI W KRAKOWIE.

Kraków. (Tel. wł.).

W trzecim dniu rozprawy, toczącej się przed okręgowym sądem karnym **o zamordowanie żołnierza, Kota, trybunał** — na mocy werdyktu sędziów przysięgłych — **skazał Mareszowskiego na karę śmierci przez powieszenie,** Szewczyka zaś uwolnił od winy i kary. Jest to **drugi wyrok śmierci przez powieszenie** — **wydany w Krakowie.**

SPRAWA DR. BADERA

Kraków. (Tel. wł.).

Prokurator przygotował wywód w sprawie **zażalenia nieważności wyroku, uwalniającego dr. Jana Badera od zarzutu zbrodni zabójstwa akademika Marguliesa.** Zażalenie nieważności wraz z wywodem i wszystkiemi aktami sprawy zostanie wysłane do Sądu Najwyższego w Warszawie.

TRAKTAT WŁOSKO-RUMUŃSKI PODPISANY.

Rzym, 16. 9. (PAT). Premier **Mussolini** i generał **Averescu** podpisali **włosko - rumuński traktat współpracy i przyjaźni.** Po uroczystości podpisania premjer włoski wydał śniadanie na cześć generała Averescu. Podczas śniadania obaj szefowie rządów wygłosili **serdeczne toasty.**

Bandytyzm dziennikarski.

Lwów, 17 września.

„Słowo Polskie", zazdroszcząc **laurów** ostatniego rzędu **brukowcom** — pokroju takich, jakie we Lwowie wogóle nie istnieją — **napadło** wczoraj **w sposób, niespotykany** w naszem dziennikarstwie, **na redaktora naszego pisma,** nie zważając zupełnie na stanowisko Syndykatów dziennikarskich, które apelowały do poważnej prasy, aby w sprawy **wewnętrzne** innych pism się nie mieszały wogóle. Prawie cała prasa lwowska ostatnio dała posłuch temu apelowi — tylko **„Słowo Polskie"** — chyba z zawiści konkurencyjnej — wyłamuje się stale, **szkalując bez namysłu redaktorów innych pism.**

Ordynarny w swej formie i założeniu atak wczorajszy **wyssany jest z palca od A do Z** i zrodzić się mógł tylko **w delirycznym i zbrodniczym mózgu pijanego reportera, inspirowanego przez indywidua, które oddawna szukają żeru na naszem piśmie,** a których mocno nadszarganą konduitą będziemy musieli się — mimo wstrętu dla tego rodzaju elaboratów — zająć, aby wreszcie kres położyć wszelkim podłym zakusom i podstępnym strzałom, w naszą stronę mierzonym.

Żal nam naprawdę Czytelników, którzy czerpią ze „Słowa Polskiego" informacji, mogących się zrodzić w głowie zdegenerowanych jednostek, pozbawionych czci i wiary, bo tylko takim osobnikom łatwo jest szarpać cześć innych.

Oczywiście, że **trudno jest polemizować z łgarstwem bezgranicznem** i narazie oświadczamy, że **meritum ataku na redaktora naszego pisma,** który jest członkiem Wydziału Tow. Dziennikarzy — ten oddał **pod osąd Towarzystwa,** a równocześnie **kierujemy sprawę przeciw „Słowu Polskiemu" na drogę sądową.**

Co do cyfry zaś rzekomych aktów karnych, to możnaby, analogicznie rzecz biorąc, oskarżyć np. **redaktora „Słowa Polskiego" o kradzież zegarka** i podać na tej podstawie cyfrę doniesienia.

Czytelnikom naszym z wszelką ufnością pozostawiamy **sąd o poziomie naszego pisma,** które dzięki swej niezawisłości stale ciężki wiedzie żywot, a „Słowo Polskie" zapewniamy, że właścicielem „Kurjera Lwowskiego" jest wyłącznie „Nowa Polska Spółka Wydawnicza" (w sądzie handlowym protokołowana) i że **fundusze naszych wydawców płyną z pewnością z bardziej czystych źródeł, niż fundusze wydawcy „Słowa", inż. Kucharskiego,** smutnej sławy ministra i utracjusza skarbu polskiego.

W końcu pragniemy „Słowo Polskie" uspokoić, że Senator **Wysłouch** darzy nas stale przyjaźnią i poparciem, a ś. p. Rewakowicz z pewnością nie wyparłby się w tej mierze dzisiejszego „Kurjera Lwowskiego", w jakiej **ze wzgardą** — boleśnie zdziwiony — **odwróciłby się ś. p. Stanisław Szczepanowski od dzisiejszych redaktorów „Słowa Polskiego".**

Mimo niechęci do tego rodzaju polemik, **sprowokowani będziemy musieli uciec się także do oświetlenia właściwego roli, jaką odgrywają dzisiejsi moralizatorowie ze „Słowa Polskiego"** i ich zbrodniczy inspiratorzy.

Krwawe zajście w czasie filmowania.

Łomża. (Tel. wł.)

Dzisiaj na błoniach wsi Wojciechowice, 10 klm. od Łomży. wydarzyło się **krwawe zajście.** Mianowicie **podczas filmowania dramatu historycznego p. t. „Szachy", szarżująca grupa ułanów wpadła na artystów i operatorów, wskutek czego dwaj operatorzy Monoillet i Burgeard, oraz pomocnik reżysera Ainard odniósł ciężkie obrażenia.** Stratowany również został **fotograf Pęcherski.** Rannych odwieziono do szpitala w Łomży.

PRZEJAZD ZE LWOWA DO WARSZAWY.

Lwów, 17 września.

Komisja dyrekcji kolei państwowych w Warszawie udała się na inspekcję **linji kolejowej Warszawa-Dęblin.** Wyjazd ten pozostaje w związku z projektem **skrócenia czasu przejazdu między Warszawą a Lwowem do 7 godzin.** Odnośne roboty inwestycyjne mają być rozpoczęte w najbliższym czasie. Wydatki na ten cel wyniosą przeszło 5 miljonów złotych.

P. DALTON W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.)

Bawi tu sekr. ang. Partji Pracy, **najbliższy** współpracownik Mac Donalda, prof. uniwersytetu londyńskiego, **Dalton.** P. Dalton **złożył wizytę Marszałkowi Ratajowi.**

METROPOLITA SZEPTYCKI W KARLSBADZIE.

Praga, 16. 9. (PAT). Wczoraj przybył tu z Karlsbadu lwowski metropolita Szeptycki. Po powitaniu **na** dworcu udał się do przygotowanych apartamentów w pałacu Arcybiskupim.

I. Ogólno-polski Zjazd Pracowników mleczarskich.

Rzeszów, 16 września.

Z okazji I. ogólno-polskich ocen masła i serów odbędzie się w sobotę dnia 25 września b. r. o godz. 9 rano w budynku Państwowej Szkoły Mleczarskiej w Rzeszowie I. Ogólno-Polski Zjazd Pracowników Mleczarskich z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zjazdu; 2) Sprawozdanie Komisji sędziów, dotyczące wyniku pierwszych ogólno - polskich ocen masła i serów; 3) Wykład p. dyr. Licznerskiego p. t. „Najnowsze prądy w mleczarstwie"; 4) Wykład p. prof. Zemralskiego p. t. „Higjena mleczarni"; 5) Wykład p. ref. Goreckiego p. t. „O barwieniu masła"; 6) Wnioski i interpelacje uczestników zjazdu.

Zjazd rozpocznie się Mszą św. odprawioną o godz. 8-mej rano w kościele parafjalnym w Staromieściu (obok Państwowej Szkoły Mleczarskiej).

W czasie Zjazdu zwiedzą uczestnicy techniczne urządzenia Mleczarni Szkolnej w Rzeszowie.

KRONIKA.

WRZESIEŃ
17
PIĄTEK

Dziś: rzym.-kat. Lamberta gr.-kat. Wawyły.
Jutro: rzym.-kat. Tomasza gr.-kat. Zacharyi.

—o—

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Piątek 17 bm. „Król Stefan", dramat historyczny w 4 aktach Kazim. Brończyka.
Sobota, 18 bm. „Łatwiej przejść wielbłądowi..."
Niedziela 19 bm. o 3 pop. „Zaczarowane koło".
Niedziela 19 bm. o 7.30 wiecz. „Halka".

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 17 bm. „Nitouche".
Sobota, 18 bm. „Hrabina Marica" z Warzkowiczem.
Niedziela 19 bm. o 3 pop. „Orłow".
Niedziela 19 bm. o 7.30 wiecz. „Nasza żonusia".

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Piątek, sobota, niedziela o godz. 7.30 „Azais", kom. w 3 akt.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Chimera: „Czy warto kochać"? (Po śliskiej drodze) z Ellen Kürti i Olaf Fjord.

—o—

—::—

— **Teatr Wielki** wystawia dziś w piątek 17 bm. dramat historyczny Kazimierza Brończyka **„Król Stefan"**.

W sobotę, 18 bm., powtórzona będzie kapitalna komedja współczesna Franciszka Langera: **„Łatwiej przejść wielbłądowi..."**, w pierwszorzędnej reprezentacji artystycznej, pod reżyserją p. Dobrzańskiego.

— **Teatr Nowości** daje dziś, 17 bm., przepiękną operetkę Hervego: **„Nitouche"** w wybornej obsadzie artystycznej, z p. Rapacką w roli tytułowej.

Jutro w sobotę, 18 bm., ukaże się na scenie Teatru Nowości, dawno nie wystawiana, znakomita operetka Emeryka Kalmana: **„Hrabina Marica"**, z p. Milowską w roli tytułowej i z nowozaangażowanym p. Marjanem Wawrzkowiczem — ulubieńcem publiczności, chlubnie zapisanym w pamięci lwowian z występów warszawskiego Teatru „Qui Pro Quo"— w roli hr. Tasilo Endrödy — Wittenberg.

— **Wiadomość o występach Kazimierza Kamińskiego** w Teatrze Małym wzbudziła w całym Lwowie zainteresowanie. Mistrz Kamiński umyślnie wybrał na swe występy sztukę Bahra, gdyż w niej ma najwięcej pola do rozwinięcia swego genjalnego talentu, tembardziej, że sztuka oparta jest na walorach psychologicznych w wydobywaniu których artysta jest jak wiadomo nieprześcigniony. Kreacja ta stała się już w Teatrze Polskim idealnym wzorem, na którym uczyć się mogą najwięksi artyści świata. Naturalnie że do gry Kamińskiego dostosować się musi cały zespół co w obecnych warunkach jest możliwe w Teatrze Małym, posiadającym istotnie pierwszorzędny zespół. Próby jakie codziennie się odbywają pozwalają spodziewać się iż sztuka Bahra będzie wykonana pierwszorzędnie a Kamiński porwie widownię. Bilety wstępu na gościnne występy Kamińskiego nabywać już można w biurze „Orbis" przy pl. Marjackim.

— **Wiec pocztowców miasta Lwowa** odbędzie się w niedzielę, dnia 19 września 1926, o godz. 11 rano w sali Tow. Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17, na który Zarząd Okręgowy Związku prac. poczt. we Lwowie zaprasza niniejszym wszystkich pocztowców, przedstawicieli Sejmu i i Senatu, tudzież reprezentantów pokrewnych związków prac. państwowych.

— **Towarzystwo miłośników przeszłości Lwowa** zawiadamia, że w związku z późniejszym rozpoczęciem roku szkolnego, nauka o zwiedzaniu Lwowa zacznie się w piątek 24 bm. o g. 5-tej popołudniu w sali wykładowej Muzeum Przemysłowego Miejskiego. Zapisy odbywają się nadal w lokalu salonu sztuki „Zachęta", przy ul. Legjonów 7 w czasie od g. 10—2 codziennie a we środy i soboty także od 6—7 wieczorem.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego" przesyłać należy przekazami pocztowemi lub na numer P. K. O. 153.215.

—o—

Mówią, że...

Od jakiegoś czasu zakradł się zwyczaj w naszym magistracie, że panowie radni absentują się gremjalnie, wskutek czego niektóre posiedzenia nie mogą się odbyć.

— — — — — — — — — —

onegdaj znowu jedno z takich ważnych posiedzeń nie przyszło do skutku, ba nie było przepisanej liczby „ojców miasta". Przecież są nieraz sprawy niecierpiące zwłoki, są kwestje w których rozstrzygają dnie, a muszą być odkładane na tydzień lub dłużej, bo niema kompletu! Jeśli może przyjść prezydent, który daleko więcej ma pracy, jeśli tkwi za stołem referent, który naślęczał się nad aktami i czeka niecierpliwie aprobaty, to aktem poprostu przyzwoitości i obowiązku jest jawić się na to posiedzenie. Temwięcej, że mandat radnego jest poniekąd zaszczytem i nie jest płatny!! A może to właśnie jest źle? Może, gdyby ta „posada" była płatna nie ośmieliliby się pp. radni absentować?? Przed kandydowaniem do Rady miejskiej każdy powinien się dobrze namyśleć czy podoła tym obowiązkom, a nie zdobyć mandat i potem go zaniedbywać. Czy może ten przykład nie przyszedł z naszego Sejmu? Ale Lwów dotąd umiał pokazać, że umie i chce pracować! Więc jakże będzie z tą ciągłą absencją??...

rrr.

—o—

— **Halina Cieszkowska.** Dyrekcja Teatru Małego pragnąc skompletować jak najlepszy zespół zaangażowała świetną artystkę naiwno-liryczno-dramatyczną Halinę Cieszkowską, znaną niegdyś z teatrów Hellerowskich oraz z Teatru Narodowego w Warszawie. Ostatnio pp. Cieszkowska zaangażowana była w teatrach pomorskich. Artystka obdarzona wielkim talentem wnosi na scenę duży zasób wiedzy aktorskiej, swobody i wdzięków. P. Cieszkowska wystąpi poraz pierwszy w „Mitnu" Bahra razem z Kamińskim.

— **Związek Oficerów W. P. w stanie spoczynku.** Celem przestrzegania i obrony praw wynikających z ustawodawstwa emerytalnego dla oficerów w stanie spoczynku, tudzież zastępywania ogólnych interesów rodzin tych oficerów przed władzami, wreszcie dla wyjednania ulg w sprawach gospodarczych i kulturalnych - zawiązał się we Lwowie związek oficerów w stanie spoczynku i po zatwierdzeniu statutów przez Województwo ukonstytuował się zarząd, w skład którego weszli: **gen. dyw. dr. Albinowski** jako prezes i **gen. bryg. Schindler** jako wiceprezes.

Zarząd związku urzęduje na razie codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w Ognisku oficerów przy ul. Fredry l. 1 między 10—12 przedpoł.

— **Dookoła skandalu w sferach policji lwowskiej.** Onegdaj doniesiśmy, że w policji lwowskiej zaginął prokuratorski nakaz aresztowania właściciela restauracji N. Ludwiga. Obecnie stwierdzamy, że prasę, jakoteż policję lwowską wprowadzono w błąd.

Onegdaj zjawił się w policji Moor z alarmem, że prokurator wydał nakaz aresztowania Ludwiga, a policja nakaz ten zignorowała. P. nadkomisarz Parylewicz wobec tego wysłał z Moorem przodownika P. P. do sędziego śledczego. Sędzia śledczy zaprzeczył, jakoby miano Ludwiga aresztować i wręczył przodownikowi wezwanie dla niego.

Ludwig następnie stawił się u sędziego i został przesłuchany z wolnej stopy.

Zatem alarm o zaginięciu nakazu aresztowania, został przez Moora **zmyślony.**

Wyższa Szkoła handlu zagranicznego.

Lwów, 17 września.

Wyższa Szkoła Handlu Zagranicznego we Lwowie (Akademja Eksportowa) rozpoczyna z dniem 1-go października 1926 piąty rok swego istnienia. Nauka w tej szkole obejmuje trzy lata, z których pierwszy rok (kurs abiturjentów) daje zaokrągloną wiedzę komercjalną, drugi i trzeci rok kształcą specjalistów dla handlu zagranicznego i dla służby konsularnej.

Zgłoszenia do wpisów na I. rok studjów przyjmuje Rektorat w czasie od 1 do 5 października od godziny 10 do 11 w kancelarji przy ul. Bourlarda 5, I. piętro. Dnia 6 października zostanie ogłoszona lista przyjętych do szkoły przez komisję imatrykulacyjną. Przyjęci mają w czasie od 7 do 12 października dokonać wpisu przez złożenie w sekretarjacie opłat szkolnych i 3 nienaklejonych fotografij. W tym samym czasie wpisują się także byli studenci zakładu na II. i III. rok studjów od godziny 9 do 12.

Warunkiem wstępu na I. r. jest złożenie z postępem dobrym egzaminu dojrzałości w szkole średniej ogólno - kształcącej. Absolwenci szkół średnich, którzy przy maturze uzyskali stopień ogólny dostateczny, przyjęci być mogą tylko w miarę wolnych miejsc.

Absolwenci kursu abiturjentów w innej szkole, mogą być przyjęci wprost na II. rok studjów, jeżeli złożą egzamin wstępny z języka francuskiego i angielskiego (albo niemieckiego).

Egzaminy wstępne oraz poprawcze i uzupełniające odbędą się w czasie od 6 do 12 października.

Opłaty szkolne wynoszą: taksa wstępna 20 zł. czesne roczne, płatne w 2 ratach półrocznych 300 zł.

Inauguracja roku szkolnego odbędzie się 16 października, wykłady rozpoczynają się 18 października 1926.

Bliższe informacje podaje obwieszczenie na tablicy ogłoszeń w budynku szkolnym ul. Bourlardy 5, I. piętro.

—o—

— **Zjazd fizyków polskich** odbędzie się we Lwowie od 26 do 28 b. m. Otwarcie nastąpi w auli Uniwersytetu w niedzielę 26 b. m. o godzinie 10 rano.

— **Subwencje miejskie.** Sekcja IV. lwowskiej Rady miejskiej przyznała między innemi subwencję 3.000 zł. Towarzystwu walki z gruźlicą we Lwowie, a 1.500 zł. Towarzystwu szerzenia hygjeny wśród żydów. — Sekcja oświadczyła się przychylnie co do próśb o koncesje na nowych 7 dorożek automobilowych.

— **Wystawa przeciwgruźlicza.** Celem umożliwienia zwiedzenia Wystawy szkołom lwowskim i szerszej publiczności, Wystawa przeciwgruźlicza **pozostaje otwartą do dnia 5 października** i mieści się jak dotąd **w Pawilonie Banku Małopolskiego na Placu Targów Wschodnich.**

Wystawa otwartą od 10—1 i od 2.30—4.30 godz. **Wstęp 50 groszy od osoby, wraz z przedstawieniem kinowem.** Należy przypuszczać, iż wszystkie szkoły, młodzież rzemieślnicza oraz wojsko, skorzystają ze sposobności zwiedzenia tej nader pouczającej wystawy.

Zapowiedziane na jeden dzień naprzód w Biurze Towarzystwa Walki z gruźlicą (Lwód, Lindego 5) wycieczki **zbiorowe,** będą oprowadzane.

Kurjer Radjowy

WALKA Z „RADJOPAJĘCZARSTWEM" W ANGLJI.

Wszędzie, gdzie istnieją radjostacje nadawcze, prowadzona jest **wytężona walka z radjopajęczarzami**, t. j. z tymi, którzy posiadają radjoaparaty, ale **nie chcą ich rejestrować**, mimo minimalnych formalności i minimalnych kosztów.

Anglja ma już całą historję tej walki. Początkowo probowano łagodnych perswazji, uczuciowego apelu do ambicji i honoru potajemnego odbiorcy produkcji radjowych. **„Radjopajęczarz"** zasadniczo pozostał **nieczuły na te syrenie głosy.** Wtedy zaczęto stosować **polowanie i obławy na „radjopajęczarza".**

To było już nieco skuteczniejsze. Potem zaczęto ich wystawiać **pod pręgierz:** w angielskich pismach podaje się obecnie do wiadomości nazwiska, imiona i dokładne adresy **„radjopajęczarzy"**, potem wyznaczono **kary sądowe i pieniężne** — z początku łagodne. To również trochę pomogło. Potem zaczęto stosować coraz większe **grzywny i coraz cięższe kary** i teraz dopiero rezultaty zaczęły usprawiedliwiać nadzieje. Każdy wyrok sądowy przynosi moc nowych deklaracji. Gruboskórny „radjopajęczarz" najwidoczniej poddaje się **tylko argumentom więziennej natury.**

Prawdopodobnie Polska w zwalczaniu „radjopajęczarzy" skróci sobie drogę doświadczeń przebytą przez Anglję.

—oo—

Z kraju.

× **Nowy kurator poleski.** Kuratorem poleskim mianowany został p. **T. Zegarski,** obecnie wizytator szkolnictwa powszechnego w Ministerstwie wyznań i oświaty publicznej. Jest to wybitny pedagog, pochodzący z Pomorza, a pracujący w Ministerstwie blisko od dwóch lat.

× **Badanie dzieci szkolnych w Warszawie.** W związku z rozpoczęciem roku szkolnego w miejskich szkołach powszechnych, inspektor szkolny na Warszawę, wydał rozporządzenie, aby od dnia 15 do 19 b. m. przeprowadzano **badania lekarskie wszystkich dzieci.** W ten sposób da się **„wyłowić"** dzieci zagrożone **przez epidemję szkarlatyny** i izolować je zdala od dzieci zdrowych.

× **Kłusownicy zamordowali gajowego** lasów państwowych, Michała Jaślarza, w lesie Grabówka pod Kałuszem. O dokonanie morderstwa tego podejrzany jest niejaki Wojciech Matkowic z kolonji niemieckiej Landestreu, znany kłusownik, który miał różne zatargi z Jaślarzem. W najbliższych dniach odbyć się miała rozprawa przeciw Matkowicowi, a głównym świadkiem obciążającym miał być Jaślarz.

—oo—

—oo—

Kurjer ekonomiczny.

OWZRST ZAPOTRZEBOWANIA DOLARÓW W WARSZAWIE.

W ostatnich dniach wzrosło w Warszawie znacznie zapotrzebowanie obcych walut na rynku finansowym.

Od 1 września zapotrzebowanie walut wzrasta z każdym dniem, dochodząc do kwoty 400.000 dolarów dziennie w porównaniu z 150 do 200 tyś. dolarów w okresie poprzednim. Tłumaczy się to rozwojem produkcji polskiej w ostatnich kilku miesiącach zwłaszcza w przemyśle włókienniczym, który też spożywa najwięcej walut obcych na zakup surowca zagranicznego. Również **przemysł skórzany wzmógł w ostatnich czasach import surowca**, co pociaga za sobą konieczność pokrywania zobowiązań w dolarach.

WYWÓZ DO ANGLJI.

Rząd angielski poczynił zmiany w rozporządzeniu swem z 2 czerwca r. b., na podstawie którego ograniczony został przywóz do Anglji niektórych towarów, jakimi interesuje się Polska. Mianowicie **dopuszczony został przywóz do Anglji szczeciny świńskiej, włosia krowiego i koziego oraz kiszek do wyrobu kiełbas.** Rząd angielski zrobił jednak **zastrzeżenie**, że będzie wydawane każdorazowe **pozwolenie na wyładowywanie wymienionych produktów.** Pozwolenia te wydaje angielskie ministerjum rolnictwa i rybołóstwa.

—oo—

NIE GROZI BRAK WĘGLA.

W minist. przemysłu i handlu odbyła się konferencja w sprawie **zaopatrzenia rynku wewnętrznego w dostateczną ilość węgla.** W konferencji wzięli udział przedstawiciele koncernów węglowych oraz poszczególnych przemysłowców. Po wyjaśnieniu stanu rzeczy okazało się, że **sprawa nie przedstawia się tak źle, jak to wynikało ze skarg sfer przemysłowych.** Dane statystyczne wykazały, że **podaż węgla w porównaniu z okresem poprzednim nie uległa zniżce,** natomiast brak dał się odczuć dla tego, że uruchomiono szereg przedsiębiorstw przemysłowych oraz dzięki nadchodzącej zimie.

KARTEL NAFTOWY.

Pertraktacje w sprawie **organizacji zagranicznych biur sprzedaży** jeszcze nie zostały ukończone. Dotychczas osiągnięto tylko **porozumienie co do spraw personalnych**, które początkowo były połączone z większemi trudnościami. Przypuszczają, że organizacja biur sprzedaży będzie ukończona z końcem b. m.

Skartelowanie sprzedaży parafiny zagranica, zasadniczo zostało już zdecydowane na konferencji interesowanych czynników w Wiedniu w lipcu b. r., ma być jednak jeszcze załatwiony cały szereg kwestji drugorzędnych. Wyłoniły się nowe trudności. Mianowicie pewne firmy wielkie, które mają dobrze wprowadzony handel zagraniczny zachowują się w tej sprawie opornie, nie **chcą bowiem zrzec się bez zastrzeżeń bezpośredniego kontaktu ze swoimi stałymi odbiorcami.**

GIEŁDA LWOWSKA.

W transakcjach papierami dywidendowemi zupełny zastój. Zarejestrowano zaledwie 2 transakcje w Browarach i Gazolinie. Odbiorców prawie wogóle nie było. Ofiarowano na sprzedaż: Cegielskiego, Parowozy, Pocisk, Siarszę, Tespy i Zieleniewskiego. Tendencja utrzymana. Usposobienie bezochotne.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja spokojna. Obrót średni.

Dolary amerykańskie 8.97 i pół — 8.98, dolary kanadyjskie 8.92 — 8.93; korony czeskie 0.26 — 0.26 i pół: leje 0.04 — 0.04 i pół: franki francuskie 0.24 — 0.25; franki szw. 1.70 — i 75; funty szterlingi 42.70 — 43.00.

Złoto: 20 kor. 35.80 — 36.20; 20 frk. 33.25 — 33.80; 20 mrk. 41.80 — 42.20; 10 rubli 45.50 — 46.00.

Srebro: kor. austr. 0.70 — 0.72; 5 kor. austr. 3.80 — 3.90; flor. austr. 1.90 — 1.95; ruble 3.00 — 3.10; kop. za rub. 1.50 — 1.55.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

W poszukiwaniu żyto najlepszej jakości, ceny żyta zwyżkują. Większe transakcje w jęczmieniu pastewnym na eksport via Gdańsk. Zainteresowanie dla grochu słabsze. — Tendencja dla żyta mocniejsza, pozatem utrzymana. Usposobienie spokojne.

Pszenica nowa dworska z natychmiastową dostawą 42.50 zł.: Pszenica nowa chłopska z natychmiastową dostawą 38.75 zł.; Żyto nowe z natychmiastową dostawą 28.25 zł.; Owies nowy z natychmiastową dostawą 23.00 zł.; Jęczmień pastewny 24.25 zł.; Hreczka 27.00 — 28.00 zł.

Ceny hreczki bez transakcji.

—oo—

PO ZAMKNIĘCIU TARGÓW WSCHODNICH.

Lwów, 17. września.

Tegoroczne „Targi Wschodnie" zamknięte zostały 15 bm.

Cieszyły się one **frekwencją dość znaczną. Zwiedzić ją miało około 130,000 osób.**

Przybyły na Targi wycieczki z rozmaitych stron Polski a także z zagranicy. Wystawców było 1,400 z tego 12% z zagranicy. Silnie reprezentowany był dział **włókienniczy, tekstylny, tkaniny,** dział papierniczy, galanteryjny, spożywczy, szklany i meblowy zaś mniej reprezentowany był dział metalurgiczny, maszynowy i rolniczy.

Większe zainteresowanie zaznaczyło się dla maszyn rolniczych. Sprzedano kilkanaście traktorów. Cieszyły się też zainteresowaniem wyroby papiernicze, galanteryjne i spożywcze.

Z zagranicy były następujące grupy: **Szwajcarska i belgijska** — a reprezentowane pojedyńczo następujące pańktwa: **Francja, Austrja, Stany Zjednoczone, Danja i Włochy** zaś sporadycznie **Estonja Grecja Turcja i Chiny.**

Co do frekwencji na tegorocznych Targach zaznaczyć należy, iż **stała pogoda** przyczyniła się znacznie do tego, że zwiedziło je stosunkowo bardzo wiele osób.

—oo—

ILE KOSZTUJE STRAJK GÓRNIKÓW ANGIELSKICH?

Londyn, 15. 9. (PAT.) Jak podaje Westminster Gazette, strajk górników kosztuje dotychczas Anglję 350 **miljonów funtów** szterlingów.

KURJER SPORTOWY.

ZAWODY W BIEŻĄCĄ NIEDZIELĘ

W najbliższą niedzielę odbędą się ostatnie zawody o mistrzostwo kl. A. między **Hasmoneą i Lechją** i prawdopodobnie zawody towarzyskie **Czarni — Pogoń.** W mistrzostwie kl. C. ostatnie rozgrywki o tytuł mistrza grupy A. i B. **O mistrzostwo Polski**, odbędą się spotkania **Ruch— Warta** w Wielkich Hajdukach i **T. K. S. — 1 p. p. Leg.** w Toruniu. W Krakowie odbędą się zawody międzymiastowe **Łódź—Kraków** zaś w Warszawie zawody o puhar firmy „Komispol" między reprezentacjami **Krakowa i Warszawy.**

WYŚCIGI KONNE

odbędą się we Lwowie na Błoniach Janowskich w dniu 19 **b. m.**

PRZEMÓWIENIE KONSULA TURECKIEGO

we Lwowie p. Mahmeta Djelaledine, podczas wspólnej kolacji wydanej w dniu 12 b. m. po zawodach Turcja—Polska, przetłumaczone z francuskiego na polskie brzmi następująco: „Z głębi serca dziękuję jak najuprzejmiej szanownemu prezesowi za piękne słowa wygłoszone pod adresem Turcji i za serdeczne przyjęcie **moich współrodaków.** Zapewniam WPana, że każdy obywatel turecki żywi dziś szczerą i głęboką sympatję dla szlachetnego narodu polskiego, z którym nas łączą miłe tradycyjne wspomnienia z przeszłości. Serce me pełne jest dziś radości wobec nawiązania łączności sportowej naszej młodzieży będącej nadzieją i podwaliną naszej tężyzny narodowej. Te zmagania czysto pokojowego i przyjacielskiego charakteru, stanowić będą czynnik zacieśniający jeszcze bardziej nasze nierozerwalne więzy, jakie nas łączą. Życzę z głębi mego serca by dane nam były w przyszłości takie sposobności dla zapoznania się z nami, dla ocenienia nas i przekonania się, że serca nasze biją równocześnie. Proszę przyjąć wyrazy naszej wdzięczności za zebranie nas dokoła tego stołu i za użyczenie nam sposobności wyrażenia naszych uczuć. Dziękuję jeszcze raz szlachetnemu narodowi polskiemu, który witam, podziwiam i kocham. Wznoszę toast ku szczęściu i pomyślności Polski i Jego szanownego Prezydenta. Niech żyje Polska".

ZGON GRACZA PODCZAS MECZU

Warszawa. Na jednem z boisk warszawskich w czasie meczu jeden z graczy Br. Nowak tak silnie został uderzony w brzuch przez swego przeciwnika, że zmarł.

Pogoń — Czarni — mecz rewanżowy, odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 15.45 na boisku Czarnych. Zmierzą się ze sobą poraz ostatni w tym roku, dwaj najstarsi rywale. **„Czarni"** będący obecnie we wspaniałej formie, wystąpią do walki **w najlepszym składzie, tak samo „Pogoń"**, która wytęży wszystkie swe siły, by udowodnić, że tytuł mistrza Okręgu zdobyła nie przypadkowo, lecz zupełnie zasłużenie.

Zawody te zadecydowane zostały na **skutek wezwania Pogoni** przez **Czarnych.** Czarni **twierdzą bowiem, że na tytuł mistrza zasłużyli, a wniesiony przez nich protest niesłusznie został odrzucony.** Natomiast Pogoń zajmuje stanowisko krańcowo przeciwne. Tę różnicę zdań postanowiły obo Kluby rozstrzygnąć na zielonej murawie. **Pogoń sama zaproponowała boisko Czarnych,** by udowodnić, że i na boisku sąsiada sprawi się niezgorzej. **Bliższe** szczegóły podamy **jutro.**

Towarzystwo Zabaw Ruchowych urządza dla młodzieży szkół średnich następujące zawody:

I. Pięciobój drużynowy o nagrodę wędrowną T. Z. R., który obejmuje: 1) skok w dal; 2) skok w wyż; 3) bieg 100 mtr.; 4) rzut kulą 5 kg.; 5) rzut granatem (jajowatym). Każda szkoła średnia może zgłosić jedną drużynę, złożoną z 5 zawodników, 1 rezerwowy. Wiek zawodników ponad 17 lat. Termin zawodów będzie podany później.

II. Turniej piłki ręcznej o nagrodę wędrowną Kuratorjum Okr. Szkolnego Lwow. (obecnie w posiadaniu Gimnaz. IV) i o mistrzostwo szkół średnich (dyplom T. Z. R.). Początek rozgrywek 20 września br. Zgłoszenia drużyn, złożonych z 11 graczy, 2 rezerwowych, przyjmuje do dnia 20 b. m. kierownik parku T. Z. R. od godz. 16—18 w parku.

III. Turniej tennisowy o nagrodę wędrowną (obecnie w posiadaniu Gimnazjum I.). Turniej obejmuje: a) grę pojedynczą panów o dyplom T. Z. R.; b) grę podwójną panów o nagrodę wędrowną. Każda szkoła może zgłosić 3 graczy, a mianowicie: jednego do gry pojedynczej i dwóch do gry podwójnej.

Początek rozgrywek dnia 20 bm. Zgłoszenia do 20 b. m. przyjmuje kierownik parku T. Z. R. od godz. 16—18 w parku.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

NAJTANIEJ

Lwów Boimów, 1.

POLECAMY
WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI
CUKRU
SPRZEDAŻ DETAJLICZNA.

Lwów Boimów, 1.

NAJTANIEJ

Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarczamy do domu. 2433

LUDWIK HOSZOWSKI
LWÓW, AKADEMICKA 3.
poleca najtaniej 2780
Farby, Lakiery i Pokosty.

Najwyższy czas zaopatrzyć się
w pantofle papucze i t. p. Obuwie
w Fabryce przy ul. Wronowskiej 4
(boczna Kopernika).
PANTOFLE GIMNASTYCZNE. 2796

ZAKŁADY GRAFICZNE
A. HEGEDÜS
Sp. z ogr. odpow,
LWÓW, ul. Sw. MICHAŁA 4.
(boczna Kościuszki).
wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITOGRAFICZNE TŁOCZONE, oraz wszelkie roboty w zakres **ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFJI** W CHODZĄCE.
TELEFON: 18-14.

Dzieła,
Broszury
Afisze
Czasopisma
oraz **wszelkie druki**
po cenach umiarkowanych
przyjmuje
DRUKARNIA POLSKA
Lwów
ul. Chorążczyzny 17.
Tel. 29-19.

 „ROBUR"

Związek kopalń Górnośląskich KATOWICE

1/3 Produkcji całego Górnego Sląska 2701

Biuro sprzedaży na Małopolskę Wschodnią

„SILESIANA" Lwów, Legjonów 1.
Tel. 6-98, 40-90, 18-71, 20-50.

Parasole i parasolki w wielkim wyborze zawsze na składzie
własnego wyrobu poleca chrześcijańska firma
MARJI BEMOWEJ Lwów, Wałowa 9.
wykonuje się wszelkie naprawy i pokrycia. 2560

PRYSZCZE WĄGRY 2368
usuwa w krótkim czasie z gwarancją nasza kuracja Hydronalem. Cena kuracji 9 zł. Dr. Caspary i Ska Tczew i Gdańsk oddział 75.

Żarówki
„Philips" i „Osram" najtaniej u firmy
Henryk Sonnenschein, Lwów
Sienkiewicza 8. róg Lindego. 2802

Zboże
i wszelkie produkta rolne kupuje i sprzedaje
na własny i cudzy rachunek
Fa „Polski Towar" Ska z o.o. Lwów, Kopernika 9.
telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol". 2177

Jedyny w Polsce
Kurs handlu drzewem i ziemiopłodami przy Liceum Handlowem Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy
rozpocznie się 1 października i trwa do 30 czerwca 1927, a obejmuje trzy wydziały: ogólno-handlowy, handlu drzewem i handlu ziemiopłodami.
Prospekty wysyła dyrekcja Liceum Handlowego w Bydgoszczy (Nowy Rynek). 2649

DLA STUDJUJĄCYCH
pokój z utrzymaniem
do wynajęcia. Fortepian, telefon w domu. Informacja: Tarnowskiego 20/II drzwi Nr. 10 lub listownie pod „37-10" Lwów I. Skrzytka Nr. 19.

Różne.

GŁUCHOTA ULECZALNA. Fenomenalny wynalazek „EUFONJA" zademonstrowany specjalistom. Sami się w domu wyleczycie z przytępionego słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. Liczne podziękowania. Pouczającą broszurę wysyła bezpłatnie na żądanie „EUFONJA". Liszki, koło Krakowa. 2771

STARANNIE i tanio przepisuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw." pod „Szybkość". 1334-5

INTELIGENTNA samotna Pani przyjmie panienkę z dobrego domu na całkowite utrzymanie. Opieka zapewniona Ulica św. Marka 16. (boczna Zyblikiewicza) drzwi Nr. 3 (parter na lewo) 2770

POSZUKUJĘ uczniów z niższych klas z całem utrzymaniem, ul. Króla Leszczyńskiego 38. 2691

UNIEWAŻNIAM skradzione z mego mieszkania dnia 16 lipca br. **dowód osobisty i książeczkę wojskową** wystawioną przez P. K. U. Lwów, miasto. **Dr. Wawrzyniec Korn**

Nauka i wychowanie.

NIEZDOLNYCH WYUCZĘ prędko zapamiętania nut fortepianowych. Chrzanowski. Zimorowicza 6. 2762

Kupno i sprzedaż.

KUPUJEMY każdą ilość jabłek kwaśnych marmeladowych. Zimand i Hammer, Lwów, ul. Panieńska 23.

FORTEPIAN sławnej marki najnowszej konstrukcji sprzedam. Prawdziwie kupujący nabędzie korzystnie. Kopernika 26 parter oficyny. Skleniarski. 2790

OKAZYJNIE do sprzedania starożytne meble. Marcina 4. 276

Posady i prace.

NOTARJALNY kancelista, względnie solicytator adwokacki obeznany dokładnie z agendami notarjalną i adwokacką, sumienny, trzeźwy i pracowity poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia: Józef Kopko. Notarjat Frysztak.

PANIENKA szuka zajęcia biurowego, umie szyć. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lw." pod „Sierota". 2600

INSERUJCIE w Kurjerze Lwowskim!

Żurnale
Wzory
Kroje
Manekiny
R. LANDAU
Lwów, Czarnieckiego 3. 2711

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. **Nadesłane i nekrologja** miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. **Po kronice, komunikaty, paski i inseraty** na stronicach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. **Kronika, repertuar** dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. **Na pierwszej stronie** miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. **Drobne ogłoszenia** za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. **matrymonialne, korespondencja prywatna** miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.

Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką. **Z drukarni Polskiej we Lwowie. Chorążczyzna 17, Tel. 29-19.**